

Gotowi na przeprowadzkę

Wkrótce sejmik i marszałkowscy urzędnicy rozpoczną pracę w nowej siedzibie. Ma być oszczędniej i przyjaźniej dla interesantów.

Aleja Niepodległości 34 w Poznaniu – to już wkrótce będzie adres całego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, a także siedziby sejmiku województwa. Zaplanowana na kilka miesięcy przeprowadzka poszczególnych departamentów ma się rozpocząć jeszcze w marcu. Potrwa mniej więcej do połowy roku.

O potrzebie znalezienia odpowiedniej siedziby dla sejmiku i rozrastającego się w związku z przejmowaniem kolejnych kompetencji Urzędu Marszałkowskiego dyskutowano w zasadzie od początku istnienia samorządu województwa, czyli od końca lat 90. poprzedniego wieku...

Gdy w końcu wokół faktu, że trzeba wybudować nowy gmach, zapanował polityczny consensus, a sejmik zarezerwował pieniądze w ówczesnym Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, pojawiły się inne przeszkody. Kiedy bowiem jako lokalizację wskazano należącą do samorządu działkę u zbiegu ulic Kościuszki i św. Barbary oraz al. Niepodległości, przez długi czas trzeba było czekać na zgodę na rozbiórkę stojącego tam budynku, który mieścił Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Powodem był opór części środowiska architektoniczno-konserwatorskiego, uznającego tę dawną szkołę za zabytkowy przykład socrealizmu.

Ostatecznie zgoda na rozbiórkę zapadła. W 2009 roku

Charakterystyczna iluminacja budynku przy al. Niepodległości przyciąga uwagę. Czy przyczyni się też do wzrostu rozpoznawalności samorządu województwa?

ogłoszono konkurs architektoniczny. – Ważna dla nas jest kwestia wizerunkowa. To musi być godna siedziba dla sejmiku i dla przyjmowania odwiedzających województwo gości – podkreślał wtedy marszałek Marek Woźniak. Konkurs wygrała pracownia z Sopotu, pokonując 24 konkurentów, m.in. z Dubaju i Sa-

ragossy. Wyłoniony w przetargu wykonawca wszedł na plac budowy w 2011 roku. Teraz budynek jest gotowy na przyjęcie około tysiąca urzędników.

Biurowiec ma dwanaście kondygnacji naziemnych i dwie podziemne. Cały oszklony, w nocy ciekawie oświetlony, zbudowany na planie litery „S”

gmach prezentuje się efektownie. To ważne ze względów prestiżowych, choćby podczas przyjmowania ważnych gości z zagranicznych partnerskich regionów. Fakt, że marszałkowska administracja i sejmik będą skupione w jednym miejscu, powinien też pomóc we wzroście rozpoznawalności samorządu województwa.

Najważniejsze jednak, że jedna siedziba – w miejsce kilku dotychczasowych, częściowo wynajmowanych na komercyjnych zasadach – pozwoli zaoszczędzić pieniądze i czas w funkcjonowaniu administracji województwa. Będzie to również miejsce wygodniejsze i bardziej przyjazne dla petentów. >> **strony 8-9**

Decyzje sejmiku

Zgoda na likwidację dwóch kolegiów językowych; zmiany budżetowe, które ucieśnią pilan; uproszczenie zasad przyznawania pieniędzy sołectwom – to niektóre z decyzji podjętych przez radnych podczas lutowej sesji sejmiku. >> **strony 4-5**

Parki edukują

Prowadzenie edukacji ekologicznej jest jednym z zadań Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, który ma propozycje zarówno dla najmłodszych, jak i dla... więźniów. >> **strona 7**

Co za historia

Dla Wielkopolski czas zaborów rozpoczął się już w roku 1793. W naszym cyklu piszemy o tym, jak w kilku miejscach stawiono opór wkraczającym do nas oddziałom wojsk pruskich. >> **strona 10**

Kultura w sieci

Portal internetowy kulturaupodstaw.pl ma być miejscem, gdzie można podyskutować o sztuce, pokłócić się, przeczytać recenzję. To jedno z ostatnich przedsięwzięć w ramach akcji „Budzik kulturalny”. >> **strona 11**

Inna strona samorządu

Zapatrzonej w Hansa Klossa, czyli nową odsłonę cyklu „monitorujemy radnych”. „Kryptonim Wolność”, czyli przewodniczącą w powstańczym mundurze. Pokulali, czyli co wyszło ze starcia radnych miasta i województwa. >> **strona 16**

Samorządowy szczyt

Na początku marca Poznań śmiało można było nazywać samorządową stolicą Polski...

5 i 6 marca na terenie MTP odbywał się Kongres XXV-lecia Samorządu Terytorialnego. Na zaproszenie Związku Miast Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP, Związku Powiatów Polskich, Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich i Związku Województw RP do stolicy Wielkopolski przyjechało około 1500 gości, w tym prezydent Bronisław Komorowski (na zdjęciu) i premier Ewa Kopacz.

Natomiast 5 marca w Poznaniu odbyło się pierwsze z trzech posiedzeń Konwentu Marszałków Województw RP zaplanowanych w trakcie półrocznego wielkopolskiego przewodnictwa. >> **strona 3**

Stawiamy na zdrowie

Nowy szpital pediatryczny w Poznaniu to najbardziej oczekiwana i najczęściej opisywana inwestycja samorządu województwa w sferze opieki zdrowotnej. – Nie zapomnijmy przy tym, że w latach 2006-2014 na modernizację w służbie zdrowia wydaliśmy ponad 607 mln złotych, z czego blisko 400 mln zł pochodziło z budżetu województwa wielkopolskiego – przypominają władze regionu. A na 2015 rok na dofinansowanie jednostek ochrony zdrowia (głównie na ich informatyzację) zaplanowano aż 120 mln zł. W najbliższym czasie czekają nas też kolejne inwestycje w infrastrukturę zdrowotną, ale nie mniej ważne będą działania na polu profilaktyki. >> **strona 2**

Lepiej na torach

Nowości w kolejowych spółkach, których udziałowcem jest województwo.

Zdecydowana większość regionów poparła plan restrukturyzacji Przewozów Regionalnych. Zakłada on oddłużenie przewoźnika (dodatkowe udziały obejmie Agencja Rozwoju Przemysłu) i podjęcie działań naprawczych. Województwo podpisze ze spółką 5-letnie kontrakty, co pozwoli uzyskać kredyty na zakup nowych pociągów.

Natomiast Koleje Wielkopolskie wydzierżawiły od spółki PESA (a docelowo być może wykupią) cztery nowe szynobusy „link”. Pociągi, które pierwotnie miały trafić do Niemiec, pojawiają się na trasach do Wolsztyna i Wągrowca. >> **strona 6**

na wstępie

Po co siedziba?

Artur Boinński

Samorząd województwa wreszcie ma swoją siedzibę. Oczywiście, ta budowa kosztowała i to niemało. Jednak na przestrzeni lat oszczędności (finansowe i czasowe) wynikające ze scalenia marszałkowskich departamentów w jednym miejscu powinny z nawiązką zrównoważyć te nakłady. Dotąd urząd pracował częściowo w wynajmowanych budynkach, częściowo w pomieszczeniach odbiegających od standardów nawet nie XXI, ale i XX wieku. Do niedawna, przed remontem budynków współużytkowanych z wojewodą, nawet w tej głównej dotąd siedzibie marszałka warunki były, oględnie mówiąc, nieciekawe. Bywało, że marszałkowscy gospodarze, gdy goszczący, dajmy na to, premier któregoś z niemieckich landów poprosił o wskazanie drogi do toalety, wpadali w zakłopotanie; wiedzieli bowiem, jaki widok tam zastanie... Chyba można się zgodzić, że w jednym z najprężniejszych regionów w kraju nie powinniśmy przyjmować gości po diadowsku. Po 17 latach funkcjonowania samorządu województwa wielu Polaków nie wie, czym on się zajmuje, a niektórzy nawet nie uświadamiają sobie faktu istnienia takiego tworu. Mocno zaakcentowana obecność porządnego biurowca w centrum miasta powinna pomóc w poprawie rozpoznawalności sejmikowych i marszałkowskich struktur. ●

Ostatni dzwonek na odpady

Już 15 marca mija termin przedkładania zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilościach odpadów za rok 2014.

Jak przypomina Departament Środowiska UMWW, posiadacz odpadów, prowadzący ewidencję odpadów oraz wytwórca komunalnych osadów ściekowych są zobowiązani sporządzić na formularzu zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach odpadów. Musi ono zostać przekazane marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce wytwarzania, zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpad-

dów do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy. Gdy posiadacz odpadów nie realizuje powyższego obowiązku lub wykonuje ten obowiązek nieterminowo lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym – podlega karze pieniężnej. Może ona wynieść od 500 zł (za pierwszym razem) do w sumie nawet 8500 zł.

Powyższe zasady wynikają z przepisów ustawy o odpadach z 14 grudnia 2012 r. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej www.umww.pl (w zakładce „obowiązki podmiotów w zakresie korzystania ze środowiska”). ABO

Zmarł orędownik samorządów

12 lutego zmarł prof. Jerzy Regulski, współtwórca reformy samorządowej.

Prof. Jerzy Regulski miał 90 lat. Współtworzył reformę administracyjną z 1990 r., wprowadzającą gminy, a także późniejszą (z 1998 r.), powołującą powiaty i województwa.

W latach 1988-90 był członkiem Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie, uczestniczył w rozmowach Okrągłego Stołu, został senatorem z listy „Solidarności”. Przez wiele lat był prezesem Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, a ostatnio pełnił funkcję doradcy społecznego prezydenta Bronisława Komorowskiego.

FOT. ARCHIWUM

– Ludzie nie rozumieją roli samorządu województwa i nie mają swoich kandydatów. Wobec tego rezygnują z głosowania i stąd w urnach puste karty wyborcze – ubolewał w jednym ze swoich ostatnich wywiadów, opublikowanym na naszych łamach dwa miesiące temu. RAK

Stawiamy na zdrowie

Samorząd województwa inwestuje w swoje placówki medyczne setki milionów złotych.

Nowy szpital pediatryczny w Poznaniu to najbardziej oczekiwana i najczęściej opisywana inwestycja samorządu województwa w sferze opieki zdrowotnej. O tym, że władze regionu sfinansowały i planują sfinansować wiele innych przedsięwzięć w tej dziedzinie, mówił dziennikarzom 19 lutego marszałek Marek Woźniak i członek zarządu województwa Leszek Wojtasiak.

– W latach 2006-2014 na modernizację w służbie zdrowia wydaliśmy ponad 607 mln złotych, z czego blisko 400 mln zł pochodziło z budżetu województwa wielkopolskiego – podkreślił Marek Woźniak. W tej kwocie mieści się finansowanie tak dużych inwestycji, jak np. dokończenie budowy nowego szpitala w Koninie, bloki operacyjne Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu, Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii czy ośrodka reumatologicznego w Śremie, stworzenie ośrodka radioterapii w Kaliszu, uruchomienie systemu teletransmisji danych kardiologicznych w województwie, zakup wyposażenia i sprzętu medycznego w wielu podległych jednostkach.

FOT. S. MIKOŁAJCZAK

O zrealizowanych i planowanych przedsięwzięciach w zakresie ochrony zdrowia mówili dziennikarzom marszałek Marek Woźniak, członek zarządu województwa Leszek Wojtasiak i dyrektorzy samorządowych placówek.

– Naszym celem jest wydłużenie czasu życia Wielkopolan nie tylko poprzez skuteczne leczenie, ale i dzięki zapobieganiu chorobom, czemu służą programy profilaktyczne – mówił Leszek Wojtasiak.

Profilaktyka zdrowotna i informatyzacja podległych szpitali mają być priorytetem województwa w nowej perspektywie finansowej. Tylko w 2015 roku na dofinansowa-

nie jednostek ochrony zdrowia zaplanowano 120 mln zł.

Na co jeszcze – oprócz współfinansowanej z pieniędzy unijnych budowy szpitala dziecięcego – mogą liczyć w najbliższym czasie Wielkopoleanie?

Rozwiązany powinien zostać problem deficytu miejsc na oddziałach psychiatrycznych w Poznaniu – 150 takich łóżek powstanie dzięki współ-

pracy województwa ze szpitalem HCP. Natomiast nową lokalizację przy Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu zyska Zakład Opiekuńczo-Lecniczy, który obecnie funkcjonuje w złych warunkach lokality przy ul. Grobla. Wiadomo też, że kontynuowany będzie program budowy zamiejscowych ośrodków radioterapii (pierwsza w kolejności jest teraz placówka w Pile). ABO

Razem dla profilaktyki

Coraz większe żniwo zbierane przez tak zwane choroby cywilizacyjne sprawia, że wzrasta znaczenie programów profilaktycznych. Są one prowadzone, ale by były bardziej skuteczne, trzeba rozwiązać problem ich rozproszenia i aktywności. Stąd idea proponowanego przez samorząd województwa programu „Zdrowa Wielkopolska”, którego założenia przedstawił dziennikarzom prezes OPEN dr Dariusz Godlewski. Chodzi o stworzenie rodzaju konsorcjum skupiającego wszystkie podmioty działające na rzecz zdrowia publicznego w Wielkopolsce. Pozwoliłoby to optymalnie wykorzystać istniejące zasoby poprzez koordynowanie działań i inicjowanie nowych przedsięwzięć, a także szkolenie kadr. Program ma być współfinansowany z funduszy unijnych.

Parlamentarzyści w szpitalu

Wiadomo, że samorząd województwa będzie budował Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka. W tegorocznym budżecie regionu zapisano 10 mln zł na prace projektowe. Cała inwestycja ma być w 85 procentach współfinansowana z funduszy unijnych w ramach WRPO 2014+. Warunkiem wykorzystania tych pieniędzy, postawionym przez Komisję Europejską, jest wpisanie budowy szpitala na ministerialną mapę potrzeb zdrowotnych. O przyspieszenie prac nad tym dokumentem zaapelowali do ministra zdrowia członkowie Parlamentarnego Zespołu ds. Budowy Szpitala Dziecięcego w Poznaniu, którzy razem z marszałkiem Markiem Woźniakiem 16 lutego wizytowali obecne oddziały pediatryczne funkcjonujące przy ulicy Krysiewicza.

Zmiana w Brukseli

Kolejna zmiana dyrektorska w marszałkowskiej administracji.

Dotychczasowa dyrektorka Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego w Brukseli Monika Kapturska przeszła od marca do pracy w unijnym Komitecie Regionów.

Do czasu rozstrzygnięcia konkursu na stanowisko szefa wielkopolskiego biura w Brukseli marszałek powierzył pełnienie obowiązków dyrektorki Izabeli Gorczy, od lat pracującej w BIWW. ABO

Nowa kadencja komitetu

Unijny Komitet Regionów rozpoczął prace w nowej kadencji i wyłonił swoje władze.

Podczas posiedzenia inaugurującego kadencję 2015-2020, które odbyło się 11 i 12 lutego w Brukseli, na przewodniczącego komitetu wybrano Finą Markku Markkulę z Europejskiej Partii Ludowej, a na pierwszego wiceprzewodniczącego – Karla Heinza Lamberta z Belgii, wskazanego przez grupę Partii Europejskich Socjalistów.

Marszałek Marek Woźniak został ponownie wybrany na

wiceprzewodniczącego Komitetu Regionów i członka jego prezydium, a także wiceprzewodniczącego grupy EPL. Także członkowie polskiej delegacji do KR po raz kolejny wybrali Marka Woźniaka na swojego szefa.

2 marca podczas posiedzenia komisji COTER marszałek zaprezentował projekt przygotowywanej przez siebie opinii „Ulepszenie wdrażania Agendy Terytorialnej Unii Europejskiej 2020”. Dokument zostanie przyjęty przez Komitet Regionów podczas kwietniowej sesji plenarnej. ABO

Dialog z Chorwatami

19 lutego wicemarszałek Wojciech Jankowiak rozmawiał o infrastrukturze i transporcie z Tomislavem Tudiciem, sekretarzem ambasady Chorwacji w RP.

Podczas spotkania w Poznaniu omówiono plany rozwoju regionu w zakresie projektów infrastrukturalnych i transportowych, współfinansowanych w ramach WRPO 2014+.

Zadeklarowano też działania ułatwiające kontakty chorwackich i wielkopolskich firm związanych z transportem. RAK

Wzór do naśladowania

W Poznaniu odbył się Kongres XXV-lecia Samorządu Terytorialnego.

Kongres zorganizowano 5 i 6 marca z inicjatywy sześciu ogólnopolskich organizacji samorządowych: Związku Miast Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP, Związku Powiatów Polskich, Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich, Związku Województw RP. Okazją do uroczystego spotkania na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich była rocznica przyjęcia przez Sejm RP ustawy o samorządzie gminnym.

– Nie ma wolności bez samorządności – mówił 6 marca w Sali Ziemi MTP do ponad tysiąca samorządowców z całej Polski prezydent Bronisław Komorowski. I obiecał podjęcie w przyszłym roku – spokojniejszym, bo wolnym od kampanii wyborczych – debaty nad systemem finansów publicznych w kontekście zmian, które postulują samorządy (m.in. domagając się udziału w podziale wpływów z podatku VAT). Bo – jak mówił Bronisław Komorowski – choć generalnego kursu na decentralizację nikt dziś nie kwestionuje, to nie brakuje obaw i zagrożeń, a wśród nich są również te związane z niedofinansowaniem jednostek samorządu terytorialnego.

Z kolei profesor Jerzy Buzek, który stał na czele rządu wprowadzającego samorządowe szczeble województw i powiatów, przypomniał, że

Z uczestnikami zorganizowanego w Poznaniu Kongresu XXV-lecia Samorządu Terytorialnego spotkał się prezydent Bronisław Komorowski.

dzięki zmianom z lat 1990 i 1998 Polacy uzyskali właściwe narzędzia do zarządzania własnym państwem. – Dziś na świecie polskie samorządy stały się symbolem sukcesu naszej ojczyzny i wzorem do naśladowania. O nasze doświadczenia pytają czy to w północnej Afryce, czy na wschód od Polski, czy nawet w Ameryce Południowej – mówił w Poznaniu obecny europoseł. Podkreślił również, że idea samorządności była mocno akcentowana już w programie „Solidarności” z 1981 roku.

W spotkaniu z prezydentem uczestniczyli marszałek Marek Woźniak i członek zarządu województwa Marzena Wodzińska.

Dzień wcześniej w ramach kongresu swoje posiedzenia odbyły poszczególne organizacje samorządowe. Wielkopolscy delegaci (marszałek Marek Woźniak, wicemarszałek Wojciech Jankowiak i radna Tatiana Sokołowska) wzięli udział w XXX Zgromadzeniu Ogólnym Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej. Gośćmi obrad byli m.in. ministrowie spraw

zagranicznych i środowiska. Z uczestnikami kongresu spotkała się też premier Ewa Kopacz.

Uczestnicy jubileuszowego spotkania przyjęli specjalne przesłanie. „Po przemianach ustrojowych 1989 roku społeczności lokalne, korzystając z odzyskanej autonomii, zmieniły Polskę. Decentralizacja jest powszechnie uważana za najbardziej udaną z polskich reform” – zauważają w nim samorządowcy, jednocześnie apelując o przegląd dotyczących ich przepisów i dokonanie reform. ABO

Polityka zagraniczna też samorządowa

Chcemy wykorzystać 25 lat doświadczeń polskiej samorządności także w kontekście współpracy na arenie międzynarodowej – zapowiedział w Poznaniu minister spraw zagranicznych Grzegorz Schetyna.

Szef MSZ, prezes zarządu Związku Województw RP Jacek Protas i marszałek Marek Woźniak spotkali się z dziennikarzami po zakończeniu poznańskich obrad Konwentu Marszałków.

– Chcemy budować system współpracy między ministerstwem a samorządami w kontekście działań prowadzonych przez nie na arenie międzynarodowej – mówił Grzegorz Schetyna. – Gminy i województwa współpracują z miastami i regionami partnerskimi na świecie. Z kolei firmy, zwłaszcza mniejsze, chętnie korzy-

stają z pomocy samorządów w znajdowaniu rynków i partnerów zagranicznych. Rolą MSZ jest koordynowanie tych działań i służenie pomocą merytoryczną.

– Cieszymy się, że pan minister chce wypracować jasne zasady współpracy. Chcemy czuć się partnerami, ale też potrzebujemy podpowiedzi, by nasze działania były zgodne z polską racją stanu – deklarował Jacek Protas, który przypomniał, że jednym z najważniejszych przejawów międzynarodowej aktywności województw jest działalność polskiej delegacji w Komitecie Regionów, na której czele stoi Marek Woźniak.

– Siła i wiarygodność działań samorządów za granicą są większe, jeśli towarzyszy im kapitał wsparcia MSZ – podkreślił z kolei marszałek Woźniak. ABO

O współpracy w kwestii międzynarodowej aktywności samorządów mówili, od lewej: Jacek Protas, Grzegorz Schetyna i Marek Woźniak.

Gospodarze polskich regionów spotkali się w Poznaniu

5 marca w Poznaniu odbyło się pierwsze z trzech posiedzeń Konwentu Marszałków Województw RP, zaplanowanych w trakcie półrocznego wielkopolskiego przewodnictwa.

– To było bardzo dobre i merytoryczne spotkanie, a ze strony ministrów padły ważne dla województw deklaracje – podsumował przewodniczący konwentu, marszałek Wielkopolski Marek Woźniak.

Jedną z najważniejszych omawianych kwestii była rola samorządów w tworzeniu „mapy potrzeb zdrowotnych”. Marszałkowie rozmawiali o tym z sekretarzem stanu w Ministerstwie Zdrowia Sławomirem Neumannem. Przypomnijmy, że jak najszybsze powstanie tej mapy jest bardzo ważne dla Wielkopolski. Od zapisania w tym dokumencie projektu budowy szpitala dziecięcego w Poznaniu Komisja Europejska uzależniła bowiem swoją zgodę na sfinansowanie tej inwestycji

Podczas konwentu samorządowcy rozmawiali m.in. o tworzeniu mapy potrzeb zdrowotnych z wiceministrem Sławomirem Neumannem.

unijnymi pieniędzmi z WRPO 2014+. Ze strony ministra padła deklaracja przyspieszenia prac nad mapą tak, by w ciągu kilku miesięcy powstała przynajmniej jej wstępna wersja, która pozwoli uruchomić unijne fundusze na inwestycje w służbie zdrowia.

Inne ważne zapewnienie marszałkowie usłyszeli z ust ministra infrastruktury i roz-

woju Marii Wasiak. Chodzi o obietnicę, że inwestycje zapisane w poszczególnych kontraktach terytorialnych (w przypadku Wielkopolski jest to np. duży fragment trasy S11) będą miały priorytet w kontekście Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023. Z minister Wasiak samorządowcy dyskutowali też o regulacjach dotyczących wdrażania przez

województwa regionalnych programów operacyjnych.

Z kolei z przedstawicielami Ministerstwa Środowiska i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej analizowano konsekwencje wynikające dla województw z nowej ustawy Prawo wodne. Chodzi o uregulowanie podziału jurysdykcji nad różnymi kategoriami rzek między szczeblem centralnym a regionalnym.

Konwent jednogłośnie przyjął trzynaście stanowisk, m.in. dotyczących omawianych wyżej kwestii. Ponadto marszałkowie wyrazili w nich swoje zdanie np. w sprawie uregulowań dotyczących pomocy pozostawionym za granicą klientom upadłych biur podróży, a także zagwarantowania dalszego finansowania inwestycji województw z Funduszu Kolejowego.

W obradach, oprócz marszałka Marka Woźniaka, uczestniczyli też wicemarszałek Wojciech Jankowiak i członek zarządu województwa Marzena Wodzińska. Posiedzenie konwentu – co podkreślano podczas obrad – odbywało się równolegle ze świętowanymi w stolicy Wielkopolski obchodami XXV-lecia polskiej samorządności. ABO

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 23 lutego, podczas IV sesji sejmiku, w ramach punktu „interpelacje i zapytania”.

Marcin Porzucek (PiS) pytał o okoliczności przyznania premii byłemu prezesowi spółki Szpitale Wielkopolski, poprosił też o wykaz przetargów zorganizowanych przez tę jednostkę na rzecz podległych samorządowi województwa placówek służby zdrowia.

Marek Sowa (PiS) wystąpił o wsparcie finansowe dla publikacji planowanej przez leszczyński oddział Związku Sybiraków, przypominając o niedawnym uhonorowaniu tej organizacji wojewódzką odznaką za zasługi.

Waldemar Witkowski (SLD-Lewica Razem) zaapelował do marszałka o podjęcie interwencji u ministra zdrowia, także poprzez struktury Konwentu Marszałków, w sprawie problemów z funkcjonowaniem tzw. pakietu onkologicznego.

Kazimierz Pałasz (SLD-Lewica Razem) pytał o funkcjonowanie oddziału urologicznego Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie, a także o możliwość przyznania stypendium marszałka w dziedzinie kultury młodemu fotografikowi z Krotoszyna.

Wiesław Szczepański (SLD-Lewica Razem) mówił o sprawie budowy nowej siedziby samorządu województwa, pytając o powody przedłużenia prac oraz o planowany termin rozpoczęcia przeprowadzki urzędników do nowych pomieszczeń.

Jan Mosiński (PiS) w swojej interpelacji pytał o budowę zbiornika retencyjnego Wielowieś Kłasztorna, zwracając uwagę na brak tej inwestycji w kontrakcie terytorialnym, sposób pozyskiwania pod nią ziemi, możliwy termin rozpoczęcia i źródła finansowania budowy. Ponadto radny pytał o rozpoczęcie pełnego funkcjonowania ośrodka radioterapii w Kaliszu, o możliwość dofinansowania wydarzeń związanych z 35-leciem „Solidarności” oraz o dołączanie opinii stosownych komisji do uchwał podejmowanych przez sejmik.

Bartłomiej Wróblewski (PiS) wystosował interpelacje dotyczące: zakresu i przebiegu finansowania przez województwo nauki języka japońskiego, możliwości budowy sygnalizacji świetlnej na drodze wojewódzkiej nr 307 w Sierosławiu, planów dotyczących budowy zbiornika zaporowego lub ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu w dolinie rzeki Lutynia.

Zbigniew Hoffmann (PiS) w złożonej na piśmie interpelacji pytał o stanowisko zarządu województwa w kwestii ewentualnej zmiany organu założycielskiego Szpitala Specjalistycznego w Pile (podlegającego obecnie tamtejszemu starostwu).

Dwa kolegia do likwidacji

Sejmik zdecydował, że jesienią zakończą działalność podległe samorządowi województwa szkoły w Kaliszu i Złotowie.

Nauczycielskie kolegia języków obcych powstawały w całej Polsce 20 lat temu. Miały one szybko (nauka w kolegiach trwała 3 lata) wykształcić kadre potrzebną do nauczania języków, m.in. angielskiego, francuskiego i niemieckiego. Absolwenci NKJO otrzymywali dyplom uprawniający do nauczania na kursach językowych, w przed-szkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Po zdaniu specjalnych egzaminów mogli również uzyskać dyplom licencjata wyższej uczelni pozwalający rozpocząć studia magisterskie.

– Niestety, kilka lat temu część polskich uczelni przestała wydawać licencjaty osobom, które nie ukończyły tam studiów – wyjaśniała podczas obrad sejmikowej Komisji Edukacji i Nauki dyrektor Departamentu Edukacji i Nauki UMWW Joanna Ganowicz. – Wiązało się to z trwającą od 2009 r. dyskusją nad zmianami w prawie oświatowym, które zakładały, że nauczyciele będą kształceni wyłącznie przez uczelnie.

W efekcie w ustawie o szkolnictwie wyższym przyjęto zapis, że uczelnie tylko do 30 września 2015 r. mogą dopuścić do egzaminu i przyznać dyplom z tytułem zawodowym licencjata absolwentom NKJO. Wobec tego od kilku lat kolegia w całym kraju podlegają stopniowemu wygaszaniu i likwidacji. Nie inaczej jest w Wielkopolsce, gdzie sejmik 23 lutego przyjął dwie uchwały o zamiarze likwidacji z końcem września 2015 r. NKJO w Kaliszu i Złotowie.

– Klamka zapadła, ale chciałem wrócić do poprzedniej kadencji. Dlaczego zarząd nie skorzystał wówczas z możliwości przekształcenia tych kolegiów w wyższe szkoły zawodowe lub włączenia ich do uczelni? – pytał podczas sesji radny Jan Mosiński (PiS). – Dziś przekreślamy dobrą tradycję tych szkół, niezły system praktyk i ograniczamy młodzieży z mniejszych miast możliwości kształcenia się.

– Żeby przekazać komuś szkołę, muszą być chętni do jej przejęcia, a takich zabrakło – wyjaśniała Joanna Ganowicz. – Problemem jest również niż demograficzny i związany z tym niski nabór do kolegiów.

W Kaliszu od dwóch lat nie prowadzono rekrutacji do NKJO. Na trzecim roku (ostatnim) kształci się w systemie dziennym 19 osób, a w zaocznym – 38 słuchaczy.

Radny Rafał Żelanowski (PO) argumentował, że w Wielkopolsce nauczyciele uczą się języków obcych między innymi na poznańskim UAM i w pięciu państwowych wyższych szkołach zawodowych (np. w Kaliszu), dlatego kształcenie ich w NKJO straciło rację bytu.

– W Legnicy też działa PWSZ, a mimo to samorząd województwa utworzył centrum języków obcych. To pokazuje, że jak się chce, to można, a my tylko umiemy likwidować – ripostował Jan Mosiński.

– Opozycja jest w dobrej sytuacji, krytykując likwidację tych szkół, bo krytyka niewiele kosztuje – odpowiedział marszałek Marek Woźniak. – My patrzymy racjonalnie, analizujemy koszty. Utrzymywanie szkoły tylko po

to, by była tam tablica z herbem samorządu województwa, jest bezcelowe.

W całym kraju do uczelni wyższych udało się przyłączyć tylko dwa kolegia: w Gliwicach i Lesznie. Podobne rozmowy trwały też w Gnieźnie, ale skończyły się niepowodzeniem.

– Wiem, że rektor gnieźnieńskiej PWSZ jest zainteresowany przejęciem kolegium. Dlaczego nie kontynuujemy tych rozmów? – dopytywał radny Bartłomiej Wróblewski (PiS).

– PWSZ w Gnieźnie chciała przejąć tylko majątek i zadania szkoły, bez ludzi w niej pracujących. Nie możemy się na to zgodzić. W porozumieniu z władzami powiatu gnieźnieńskiego szukamy alternatywy, bo sami sporo tam zainwestowaliśmy – podsumował Marek Woźniak.

RAK

Oni poradzą

Podczas lutowej sesji sejmik dokonał kilku zmian w radach podległych samorządowi województwa jednostek.

Podjęto uchwały zmieniające składy rad muzeów. Dotyczy to samorządowych placówek w: Dobrzycy, Kaliszu, Koninie, Lesznie i Szreniawie. W większości tych przypadków uzupełnienia polegały na zastąpieniu osób, które po wyborach nie są już radnymi, przedstawicielami obecnego składu sejmiku.

Przedstawicielom klubów SLD-Lewica Razem i PiS nie podobały się zaproponowane korekty. Argumentowali, że do składów muzealnych rad powinni wejść również reprezentanci sejmikowej opozycji i proponowali odłożenie głosowania. Radni koalicji rządzącej odrzucili ten postulat. Poszczególne zmiany w radach uzyskały po 22 głosy poparcia.

23 lutego sejmik powołał również nową Społeczną Radę Programową magazynu samorządowego „Monitor Wielkopolski”. Znaleźli się w niej radni: Zbigniew Hoffmann (PiS), Krzysztof Grabowski (PSL), Krzysztof Paszyk (PSL), Tatiana Sokołowska (PO), Waldemar Witkowski (SLD-Lewica Razem) i Maciej Wituski (PO).

ABO

Jak się mają wielkopolskie szpitale?

Dyrektorzy podległych samorządowi województwa placówek służby zdrowia wzięli udział w lutowym posiedzeniu sejmikowej Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego. Przedstawili sytuację finansową placówek (na koniec 2014 r.) i omówili najważniejsze aspekty działalności w zarządzanych jednostkach: zatrudnienie, analizę przychodów i wydatków, największe inwestycje, plany na 2015 rok. Wiele uwagi poświęcono kwestiom rozliczeń za tzw. nadwykonania (usługi szpitalne wykonane ponad kontrakt podpisany z NFZ) oraz sprawom dotyczącym pakietu onkologicznego i obsługi pacjentów ze specjalną zieloną kartą, umożliwiającą szybsze leczenie w przypadku stwierdzenia choroby nowotworowej. Ponadto dyrektor wielkopolskiego oddziału NFZ Magdalena Kraszevska omówiła tegoroczne kontrakty dla podległych marszałkowi jednostek służby zdrowia.

RAK

W co warto zainwestować

Samorząd rozpoczął prace nad strategią rozwoju turystyki w regionie do 2020 roku.

Podczas ostatniej sesji sejmiku radni zatwierdzili zasady, tryb i harmonogram prac nad „Strategią rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim do 2020 roku”. Dokument precyzuje, kto odpowiada za poszczególne elementy prac nad strategią i zakłada, że sejmik zaopiniuje i przyjmie gotowe turystyczne opracowanie najpóźniej w pierwszym kwartale 2016 roku.

– Do prac nad strategią zostaną zaproszeni partnerzy społeczni, przeprowadzona będzie ocena oddziaływania jej na środowisko, a ważnym elementem są też planowane konsultacje społeczne – poinformował radnych Andrzej Kaleniewicz z Departamentu Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu. – Materiały z poszczególnych etapów prac zostaną udostępnione na stronie www.umww.pl, ze specjalnym e-mailem lub formularzem uwag umożliwiającym udział w dyskusji i wymianę poglądów.

Strategia rozwoju turystyki określa priorytety, działania i zadania z zakresu rozwoju tej branży w regionie. Jej wdrożenie ma sprzyjać kreowaniu markowych produktów turystycznych w Wielkopolsce, ułatwiających budowę wizerunku województwa jako obszaru atrakcyjnego turystycznie. Ma również wzmocnić naszą pozycję na rynku turystycznym, zwiększyć

FOT. P. RATAJCZAK

Wielka Pętla Wielkopolski, nasz sztandarowy produkt turystyki wodnej, może przyciągnąć wielu miłośników turystyki aktywnej, także z zagranicy.

zyć ruch turystów i rozwinąć niezbędną infrastrukturę.

Opracowanie nowego dokumentu stało się konieczne, bo dotychczasowy obejmował okres do 2013 roku. W lutym radni z Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki przeanalizowali raport ewaluacyjny poświęcony poprzedniej strategii na lata 2007-2013. Jakie są wnioski i rekomendacje? Czy pomogą one zbudować opracowanie na lata 2015-2020?

Autorzy ewaluacji podkreślają, że w dokumencie za-

brakło między innymi zapisów dotyczących współpracy sektora turystyki z uczelniami, zajmującymi się badaniami gospodarki turystycznej. Konieczne jest też większe zaakcentowanie potrzeb osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i osób zagrożonych wykluczeniem. Dla nich powinna powstać odpowiednia oferta turystyczna, specjalne udogodnienia oraz wyszkolone kadry. Lepsza powinna być też współpraca między podmio-

tami zaangażowanymi w rozwój poszczególnych produktów turystycznych.

Co jeszcze można poprawić? W kolejnej strategii rekomenduje się przedsięwzięcia w infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną regionu i dalszą promocję walorów krajoznawczych Wielkopolski, zwłaszcza poza granicami kraju. Warto też zainwestować w rozwój markowych produktów – Szlaku Piastowskiego i Wielkiej Pętli Wielkopolski. **RAK**

„Odnowa Wsi” ze zmianami

Radni uprościli zasady i zmienili regulamin programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020”.

Program odnowy wielkopolskiej wsi służy aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich. Stanowi istotne wsparcie i zarazem uzupełnienie dla realizowanych przez samorządy lokalne i organizacje pozarządowe projektów wiejskich, finansowanych z funduszy unijnych. Uczestniczy w nim obecnie 1465 sołectw ze 160 wielkopolskich gmin, w tym 228 przystąpiło do programu w 2014 r.

Przedsięwzięcie cieszy się coraz większą popularnością, bo zwiększa się pula przeznaczonych na nie funduszy. W latach 2009-2014 wielkopolski samorząd przekazał na wsparcie inicjatyw sołeckich (w ramach różnych konkursów) łącznie ponad 13,3 mln zł, dofinansowując 558 pro-

jektów. Najwięcej, aż 9,6 mln zł, w ramach czterech edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś”.

Samorząd daje pieniądze, ale jednocześnie stawia wymagania. Mieszkańcy muszą bowiem wspólnie wypracować koncepcję rozwoju miejscowości w postaci strategii sołeckiej. A sołectwa mogą ubiegać się o wsparcie tylko poprzez gminę lub organizację pozarządową.

– Podczas spotkań i konferencji organizowanych w 2014 roku zgłaszano nam potrzebę zwiększenia udziału organizacji pozarządowych w tym programie – mówił podczas lutych obrad sejmikowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi zastępca dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Dariusz Młynarczyk. – Dlatego nie tylko gminy, ale i stowarzyszenia mogą teraz zgłaszać sołectwa do udziału w konkursach o dotacje. **RAK**

Oddali hołd powstańcom

FOT. K. KOKODZIECZAK

Przewodniczący sejmiku Krzysztof Paszyk i radny Jerzy Kado wzięli udział 6 lutego w obchodach zorganizowanych z okazji 96. rocznicy Powstania Wielkopolskiego w Rosku. Po mszy św. w kościele w Gulczu goście i mieszkańcy – w tym uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich i Gimnazjum im. prof. Bronisława Geremka – przeszli przed pomnik Powstańców Wielkopolskich, gdzie odbył się apel poległych. Złożono również wiązanki kwiatów i zapalono znicze. Część artystyczną, przygotowaną przez uczniów, zorganizowano w budynku Zespołu Szkół w Rosku. Przewodniczący sejmiku złożył również kwiaty przed pomnikiem Powstańców Wielkopolskich w Kościanie, przy okazji udziału w organizowanej tam 21 lutego grze miejskiej „Kryptonim Wolność”. **ABO**

Na kulturę w Pile

Lutowa sesja sejmiku przyniosła dobre wieści dla miłośników kultury z Piły i okolic.

W budżecie województwa na 2015 rok do odpowiednich paragrafów radni przemieśli z rezerwy celowej 200 tys. zł zarezerwowane na wydarzenia w Regionalnym Centrum Kultury w Pile. Chodzi o prezentację oferty wojewódzkich samorządowych instytucji kultury.

Co będzie można zobaczyć w Pile? Poznański Teatr Wielki zaprezentuje „Galę operową”. Teatr Nowy z Poznania pokaże obsypane nagrodami „Dziady”. Trzy swoje spekta-

kle zaprezentuje Polski Teatr Tańca. Gnieźnieński teatr wystawi „Klub samotnych serc w Portofino”, a kaliski – spektakl „Diabełek Pawełek”. Filharmonia Poznańska wystąpi w Pile z „Geniuszami romantyzmu”, a orkiestra Amadeus – z „Muzycznymi wędrownkami”.

Do budżetu województwa wpisano również 20 tys. zł pomocy finansowej, która – decyzją Rady Miasta Piły – zostanie przeznaczona jako wsparcie funkcjonowania Muzeum Okręgowego im. St. Staszica (na organizację wystaw i innych form edukacji regionalnej dla pilan). **ABO**

Premia do prokuratury?

Czy sprawa premii przyznanej byłemu prezesowi spółki Szpitala Wielkopolski powinna mieć swój ciąg dalszy?

Obecny zastępca prezydenta Poznania Jakub Jędrzejewski, kończąc kilkanaście tygodni temu pracę na stanowisku prezesa należącej do samorządu województwa spółki Szpitala Wielkopolski, otrzymał 28 tys. zł premii. Jak się okazało – wbrew procedurze, bo pod decyzją podpisał się jedynie szef rady nadzorczej spółki Michał Łagoda. Według relacji Łagody – miał go o to poprosić sam Jędrzejewski, ten jednak temu zaprzecza.

Po wykryciu sprawy zmienił się przewodniczący rady nadzorczej (został nim Przemysław Pacia), a spółka wystąpiła do Jakuba Jędrzejewskiego o zwrot premii. Ten po kilku dniach wykonał stosowny przelew.

Podczas zwołanej przed lutową sesją sejmiku konferencji prasowej radni PiS, krytykując sprawę premii, argumentowali, że musi ona mieć ciąg dalszy.

– Marszałek powinien wyjaśnić, który z panów, Łagoda czy Jędrzejewski, mówi nieprawdę, a także zwrócić się do prokuratury o zbadanie, w jaki sposób de facto wyprowadzono pieniądze ze spółki. Jeżeli tego nie zrobi, być może sami wystąpimy do prokuratury – mówił radny Marcin Porzucek.

– Przypomnę, że to rada nadzorcza Szpitala Wielkopolski, oddana w ręce wszystkich sejmikowych klubów, odpowiada za nadzór nad wynagrodzeniami pracowników spółki – mówił z kolei dziennikarzom członek zarządu województwa Leszek Wojtasik. – Spółka podjęła wszystkie wskazane przez prawników działania w kwestii premii, a ta została zwrócona. Formalnie więc sprawa została załatwiona, choć niesmak pozostał.

Natomiast marszałek Marek Woźniak, pytany przez dziennikarzy, czy jest zadowolony z funkcjonowania spółki, odparł: – Będę, gdy wybudowany zostanie szpital dziecięcy, bo to był główny cel jej powołania. **ABO**

Chcą kongresu w Poznaniu

Sejmik poparł kandydaturę stolica Wielkopolski jako miasta gospodarza XXIII Międzynarodowego Kongresu Nauk Historycznych w 2020 r.

Starania o organizację w Poznaniu światowego kongresu naukowców (obradującego co 5 lat, podsumowującego prace historyków i określającego kierunki badań) koordynuje komitet przy Polskiej Akademii Nauk. W Polsce odbyło się dotąd jedno takie wydarzenie, w 1933 r.

– Obecnie są dwie kandydatury miast na gospodarzy kongresu. To fińskie Tampere i Poznań, który ma ogrom-

ne szanse – stwierdził podczas obrad sejmikowej Komisji Strategii, Rozwoju Regionalnego i Współpracy Międzynarodowej prof. Krzysztof Makowski z Instytutu Historii poznańskiego UAM. – Decyzja zapadnie w sierpniu, podczas światowego kongresu w Pekinie.

– Poznań ma warunki i potencjał, by przygotować spotkanie na europejskim poziomie – dodał prof. Krzysztof Makowski, zapewniając, że ewentualne wsparcie finansowe zadeklarowały już ministerstwa, uczelnie i fundacje. W wydarzeniu miałyby wziąć udział kilka tysięcy osób. **RAK**

Więcej pracy

Nową linię produkcyjną otwarto uroczystie 12 lutego w fabryce Samsunga we Wronkach.

Warta 80 milionów złotych inwestycja koreańskiego koncernu pozwoli na rozpoczęcie produkcji we wronieckim zakładzie kilku nowych modeli lodówek oraz pralek.

Projekt uzyskał wsparcie polskiego Ministerstwa Gospodarki (jego szef, wicepremier Janusz Piechociński był obecny na uroczystości). W zamian Koreańczycy zobowiązali się, że do końca 2015 roku stworzą we Wronkach 251 nowych miejsc pracy.

Samorząd województwa podczas otwarcia nowej linii reprezentował wicemarszałek Wojciech Jankowiak. ABO

Dotacje na sport

Samorząd województwa zawarł umowy z partnerami zajmującymi się sportem w regionie.

Od 2005 r. wielkopolski samorząd zawiera wieloletnie umowy ze sportowymi partnerami, zarówno w sporcie wyczynowym, sporcie osób niepełnosprawnych, jak i w powszechnym.

Ponad 4,5 mln zł dotacji otrzyma Wielkopolskie Stowarzyszenie Sportowe, zrzeszające kluby i wojewódzkie związki z regionu, objęte systemem sportu młodzieżowego (15 tys. zawodników w 56 dyscyplinach sportu).

SZS „Wielkopolska” przyznano 530 tys. zł na organizację igrzysk młodzieży szkolnej i współzawodnictwo dzieci. Do Wielkopolskiego Zrzeszenia LZS trafi 460 tys. zł (na zawody sportowe w powiatach i województwie), a Organizacja Śródmiejska AZS otrzyma 60 tys. zł na przygotowanie akademickich mistrzostw Wielkopolski. RAK

Szef konwentu

Arkadiusz Błochowiak, dyrektor Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu, stanął na czele organizacji skupiającej te instytucje w polskich regionach.

Błochowiak został przewodniczącym Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych. Konwent skupia wszystkie zarządy melioracji w Polsce. Jego zadaniem jest rozpatrywanie kluczowych problemów związanych ze zmieniającym się prawem melioracyjnym i wypracowywanie stanowisk dla Konwentu Marszałków. Zajmuje się także inwestycjami, utrzymaniem urządzeń oraz uzyskiwaniem pieniędzy unijnych na planowane zadania. ABO

Będzie lepiej na torach

13 województw, w tym Wielkopolska, poparło plan restrukturyzacji Przewozów Regionalnych, a po naszym regionie zaczną jeździć wkrótce cztery nowoczesne pociągi „link”.

Marszałkowie 13 województw poparli po długich negocjacjach plan restrukturyzacji Przewozów Regionalnych, co oznacza, że udało się uzyskać większość wymagana do wprowadzenia działań naprawczych w spółce. – Rozmowy w tej sprawie trwały od kilkunastu miesięcy i nie były łatwe – wyjaśnia wicemarszałek województwa wielkopolskiego Wojciech Jankowiak. – A jesienią niewiele brakowało, by część pociągów stanęła na torach z powodu strajku kolejarzy, zaniepokojonych przyszłością firmy i miejscami pracy.

Przewozy Regionalne czeka spora restrukturyzacja. Od wielu lat spółka przynosi straty i jej długi przekraczają 1,2 mld zł. Plan zakłada oddłużenie przewoźnika (który w Wielkopolsce obsługuje około 60 proc. połączeń) i działania naprawcze, związane m.in. ze zwolnieniem części pracowników i likwidacją nierentownych tras.

– Koncepcja ratowania spółki zakłada przejęcie większości jej udziałów przez pań-

Nowoczesne pociągi „link” będą obsługiwać połączenia do Wolsztyna i Wągrowca.

stwową Agencję Rozwoju Przemysłu, która wyłoży 750 mln zł na spłatę zadłużenia wymagalnego i proces restrukturyzacji – dodaje Wojciech Jankowiak.

W zamian samorządy województw mają podpisać 5-let-

nie umowy na wykonywanie przewozów przez spółkę na określonych warunkach. Dla Wielkopolski i innych województw były one początkowo bardzo niekorzystne, stąd zwłoka w podpisaniu porozumienia.

Dłuższe, 5-letnie kontrakty, to szansa dla Przewozów Regionalnych na stabilny rozwój, bo dotychczas umowy podpisywane były najczęściej na rok. Pozwolą one np. uzyskać kredyty bankowe na zakup nowych pociągów, które

mają zachęcić do podróży koleją więcej pasażerów.

***

To niejedynie zmiany na torach. Na początku marca inna spółka samorządu województwa – Koleje Wielkopolskie – odebrała od bydgoskiej firmy PESA trzy nowoczesne pociągi „link”, które przejdą jeszcze tzw. odbiory techniczne. Cztery skład trafi do naszego regionu za kilka miesięcy. Pociągi, które miały pierwotnie trafić na rynek niemiecki, zostały wydzierżawione przez Koleje Wielkopolskie na okres od 18 do 24 miesięcy.

W kontrakcie na ich dostawę zawarto też zapis o możliwości kupna czterech „linków”, uzależniając jednak tę decyzję od możliwości otrzymania dotacji unijnej z WRPO 2014+ lub uzyskania kredytu w banku.

Wartość umowy (na kupno i dzierżawę szynobusów) sięga 64,2 mln zł, a sam kontrakt na ich dzierżawę wyniesie maksymalnie 5,1 mln zł. „Linki” będą obsługiwać połączenia do Wolsztyna i Wągrowca. RAK

Szpital po remoncie

W lutym zakończyła się modernizacja chodzieskiego szpitala będącego częścią Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu.

Szpital w Chodzieży specjalizuje się w usługach medycznych z dziedziny pulmonologii, rehabilitacji pulmonologicznej i ogólnoustrojowej oraz medycyny paliatywnej. Warunki, w których dotąd leczono pacjentów, nie były komfortowe, bo przez wiele lat, ze względu na brak funduszy, nie prowadzono tam większych inwestycji. Dlatego dyrekcja placówki w porozumieniu z władzami samorządu województwa, któremu podlega Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu, zdecydowała o remoncie.

Umowę z jego wykonawcą podpisano rok temu, w marcu 2014 r., zgodnie z formułą „za-projektuj i wybuduj”. Wiosną rozpoczęły się prace projektowe, a remont szpitala ruszył latem ubiegłego roku. Zabytkowy budynek przeszedł termomodernizację, wymieniono w nim dachy i okna, naprawiono tarasy, schody i podjazdy, a oddział opieki paliatyw-

Zabytkowy budynek przeszedł gruntowną termomodernizację, wymieniono w nim dachy i okna, a oddział paliatywny zyskał nową siedzibę.

nej zyskał nową siedzibę. Dla jego potrzeb przebudowano pomieszczenia po bloku operacyjnym, które doposażono też w nowoczesny sprzęt, ułatwiający opiekę paliatywną. Dzięki temu szpital zwiększył z 10 do 24 liczbę łóżek na tym oddziale.

Inwestycja w chodzieskim szpitalu WCPiP, zakończona w lutym, kosztowała łącznie ponad 9 mln zł. Dyrektor placówki Aleksander Barinow-Wojewódzki poinformował, że przeszło 2 miliony kosztował system informatyczny, dzięki

któremu szpital może teraz świadczyć tzw. teleopiekę oraz transmitować zabiegi i korzystać z konsultacji specjalistów z całego kraju i z zagranicy.

– Ten system to przyszłość medycyny i będziemy go rozwijać – dodał dyrektor podczas uroczystości podsumowującej inwestycję (27 lutego), w której udział wzięli m.in. członek zarządu województwa Leszek Wójtasiak i europoseł Adam Szejnfeld.

Remont i przebudowę szpitala w Chodzieży dofinansowano kwotą 5 mln zł z UE. RAK

Edukacja to podróż

Od 20 do 22 marca potrwa tegoroczna, XIX odsłona targów edukacyjnych, których współorganizatorem jest samorząd województwa.

Targi są wydarzeniem przygotowanym z myślą o młodych ludziach, którzy poszukują dla siebie najlepszej drogi dalszego kształcenia i o nauczycielach, chcących wymienić się doświadczeniami oraz poznać nowe trendy w edukacji. To jedyna w Polsce impreza wystawiennicza, prezentująca tak szeroką ofertę szkół publicznych i prywatnych, polskich i zagranicznych (na różnych poziomach nauczania), której towarzyszy bogaty i różnorodny program konferencji.

W tym roku targi pod hasłem „Edukacja to podróż” potrwają od 20 do 22 marca. Równolegle odbędą się też dwa inne wydarzenia: poznańskie spotkania targowe – książka dla dzieci i młodzieży oraz salon wyposażenia szkół.

Szczególną przestrzenią będzie „aleja zawodów”, gdzie swoje umiejętności zaprezentują uczniowie poznań-

skich szkół zawodowych, m.in.: gastronomicznej, budowlanej, elektrycznej, odzieżowej, poligraficznej.

Na targach nie zabraknie też bogatej oferty zajęć dodatkowych: plastycznych, kulturalnych i kursów językowych. Można będzie np. skorzystać ze wskazówek i porad psychologów oraz specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Od 2014 r. organizowane są też filmowe seanse edukacyjne, na których prezentuje się filmy europejskich twórców.

Targi edukacyjne to wspólne przedsięwzięcie wielkopolskiego samorządu (który będzie miał swoje stoisko w pawilonie 1, wspólnie w Wielkopolską Organizację Turystyczną), Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu i Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Honorowe patronaty nad wydarzeniem objęli: minister nauki i szkolnictwa wyższego Lena Kolarska-Bobińska, minister edukacji narodowej Joanna Kluzik-Rostkowska oraz kolegium rektorów miasta Poznania. RAK

Propozycje dla uczniów i dla... więźniów

Wśród działań Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego znajduje się wiele inicjatyw edukacyjnych.

Z jednej strony – możliwość wzbogacenia swojej wiedzy na temat rodzimej przyrody, za drugiej – okazja do dobrej zabawy, zwłaszcza dla najmłodszych. To gwarantować ma stoisko Eko Forum, organizowane już po raz szósty w ramach targów edukacyjnych (szerzej o tej imprezie piszemy na stronie 6).

Koordynatorem przedsięwzięcia jest Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego (ZPKWW), a swój udział w nim zapowiedziało 25 podmiotów, które zajmują się ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego, promocją zrównoważonego rozwoju oraz pozaszkolną edukacją przyrodniczą. Eko Forum będzie miejscem nie tylko prezentacji oferty edukacyjnej tych instytucji, ale i niecodziennych pokazów oraz warsztatów; nie zabraknie również gier i konkursów. Sukces poprzednich edycji „zielonego” stoiska podpowiada, że warto wybrać się

FOT. ARCHIWUM ZPKWW

W poprzednich edycjach Eko Forum na MTP najchętniej uczestniczyli najmłodsi Wielkopolanie.

w dniach 20-22 marca do pawilonu 7a MTP.

W zamierzeniu organizatorów Eko Forum symbolicznie rozpocznie kolejny rok w dziedzinie edukacji ekologicznej w Wielkopolsce. Jej prowadzenie należy zaś do zadań podległego samorządowi województwa ZPKWW.

Jedną z form takiej działalności jest organizacja konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. Jego wojewódzki finał odbył się 10 marca w Poznaniu, a zwycięska drużyna reprezentować nas będzie w zmaganiach ogólnokrajowych. W mającym kilkunastoletnią tradycję

konkursie biorą udział zespoły reprezentujące gimnazja z gmin leżących w granicach parków krajobrazowych i ich otulin. Celem przedsięwzięcia jest m.in. zdobywanie i pogłębianie wiedzy dotyczącej parków krajobrazowych Polski, poszerzenie wiadomości z zakresu ekologii i ochro-

ny środowiska, doskonalenie umiejętności rozpoznawania gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz rozbudzenie zamiłowania do przyrody.

Nieco szerszą formułę ma natomiast Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Regionie „Moja Wielkopolska”, którego VII edycja zakończy się 21-22 maja w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Łądzie na terenie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego. Jego celem jest propagowanie wiedzy na temat historii, kultury oraz środowiska przyrodniczego regionu, a także pobudzanie zainteresowania „małą ojczyzną”. W finale zmierzy się 20 najlepszych uczestników konkursu. Ich zadaniem będzie przedstawienie projektu jednodniowej wycieczki szkolnej, której trasa przebiega przez jeden lub kilka obszarów chronionych, a tematem przewodnim są legendy, podania lub niezwykle historie.

Jednym z najbardziej oryginalnych przedsięwzięć edu-

kacyjnych prowadzonych przez ZPKWW był z pewnością ubiegłoroczny pilotażowy projekt „Zwiększanie bioróżnorodności Polski w procesie ekorekulturyzacji osadzonej”. W jego ramach więźniowie z wybranych jednostek penitencjarnych uczestniczyli w szkoleniach, prelekcjach i kursach, których celem było podnoszenie świadomości ekologicznej, szerzenie wiedzy o walorach przyrodniczych, kulturowych i historycznych parków krajobrazowych, a także zapoznanie z czynną ochroną przyrody. Elementem tej ostatniej była praktyczna nauka sadzenia i pielęgnacji drzew oraz wizyta studyjna w gospodarstwie szkółkarskim. Dzięki temu zasadzono ponad 800 drzew i krzewów na terenie Parku Krajobrazowego Promno.

Efekty okazały się na tyle interesujące, że trwają przygotowania do kontynuacji projektu i jego rozszerzenia na inne województwa. ABO

Smaczne chleby, kuszące rogale, pyszne miody – oto nasza oferta!

Chleby własnego wypieku, słodkości i ciastka z cukierni lub rozmaite gatunki miodów – tym m.in. kuszą mieszkańców Wielkopolski i turystów sprzedawcy zrzeszeni w Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska.

Choć produkcja miodu pitnego jest wyzwaniem wymagającym dużej wiedzy technologicznej i doświadczenia, to Polska jest największym producentem tego napitku na świecie. Miody pitne można nabyć m.in. w sklepach winiarskich, specjalistycznych placówkach oferujących produkty pszczele i w sieciach handlowych. Coraz częściej też można spotkać je w pubach, barach i restauracjach.

Proces produkcji miodu pitnego wymaga czasu, niektóre gatunki leżakują nawet kilka lat. Do produkcji trunku potrzebne są: miod pszczeli, drożdże miodowe, przyprawy ziołowe i korzenne (goździki, cynamon i imbir).

Miody do picia, zawierające alkohol, to jednak zaledwie fragment rynku związanego z produktami pszczelarskimi. Zdominowały go duże, wyspecjalizowane firmy. Wielkopolscy, mniejsi wytwórcy sprzedają raczej wiele innych gatunków tych przysmaków. Przykładem jest Gospodarstwo Pasieczne „Miody Szla-

FOT. P. PATALAS

Wielkopolscy producenci miodu sprzedają wiele różnych gatunków tego przysmaku.

ku Piastowskiego” z Biskupic, które oferuje miody: akacjowy, rzepakowy, lipowy, wielokwiatowy, faceliowy, gryczany, a nawet... pyłek kwiatowy.

– Pasieki umiejscowione są w gminie Pobiedziska, na skraju Puszczy Zielonka, obfitującej w bogactwo roślinności, lasy liściaste, mieszane i różnorodność tzw. pożytków pszczelich – wyjaśniają właściciele gospodarstwa Agata i Karol Patalas, których rodzina od dwóch pokoleń zajmuje się pszczelarstwem.

W swojej pracy łączą tradycyjne podejście do hodowli

pszczół z nowoczesnością procesu pozyskiwania i konfekcjonowania miodu. – Do kontaktu z miodem używamy specjalnych narzędzi kwasoodpornych, co gwarantuje wysoką jakość produktu – dodaje Karol Patalas.

W produkcji miodów i wyrobów pszczelich specjalizuje się też Gospodarstwo Pasieczne „Nateckie Miody” z Biezdrowa. Pasieka leży na skraju rozległego kompleksu leśnego Puszczy Nateckiej.

– Gospodarstwo liczy ponad 300 rodzin pszczelich

w nowoczesnych drewnianych ulach typu wielkopolskiego. Dostarczamy klientom wyłącznie najwyższej jakości produkty pszczele – informuje właścicielka Kamila Lisińska. – Miody nateckie cieszą się uznaniem smakoszy, bo pozyskiwane są starymi i tradycyjnymi metodami.

Czym jeszcze, oprócz miodów, można skusić klienta? Piekarnia-Cukiernia „Natura” z Poznania od ponad 10 lat zajmuje się produkcją pieczywa i wypiekami m.in. rogali świętomarcińskich.

Sieć Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska powstała, by ułatwić konsumentom i turystom odnalezienie (stąd logo) oraz spróbowanie lokalnej i regionalnej żywności, a jej producentom zapewnić promocję i zwiększyć współpracę między nimi. Wojewódzka sieć skupia obecnie 105 członków: producentów rolnych, przedsiębiorstwa, restauracje oraz inne podmioty wytwarzające lub sprzedające żywność naturalną. Przedstawiamy ich w kolejnych wydaniach „Monitora”. Dziś lista cukierni, piekarni, producentów lodów i miodów.

- Cukiernia „U Kowolki”, Leszno
- Zakład Cukierniczy Ryszard Marczał, Kalisz
- Zakład Cukierniczy Urszula Kinowska, Kalisz
- Wytwórnia Lodów i Artykułów Spożywczych Michał Młynarczyk, Leszno
- Piekarnia „Bułeczka” Maria Wielgosz, Zagorzyn
- Piekarnia-Cukiernia „Natura”, Poznań
- Ekologiczne Gospodarstwo Rolne Damian Nowak, Żębów
- Gospodarstwo Pasieczne „Miody Szlaku Piastowskiego”, Biskupice

- Gospodarstwo Pasieczne „Nateckie Miody”, Biezdrowo
- Gospodarstwo Pasieczne Wojciech Kociemba, Puszczykowo
- Gospodarstwo Pszczelarskie „Suszka”, Mosina
- Pasieka „Bartnik-Wielkopolska.pl” Tomasz Szląg, Brzostów
- Pasieka Specjalistyczna Krystyna i Jerzy Bangier, Krosno
- Piekarnia „Kuczy”, Nowy Tomyśl
- Piekarnia „Junikowska” Czesław Jurgiel, Poznań
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Sycyn pod Lipą”, Sycyn
- Pasieka Jagodno Jan Kulma, Jagodno
- Wytwórnia Lodów „Miś”, Luboń
- Gospodarstwo Aleksandry Brylewskiej-Błoch, Komorów

Wszystkie wyroby piekarnicze i cukiernicze przygotowywane są na bazie naturalnych składników, bez użycia ulepszaczy, sztucznych barw-

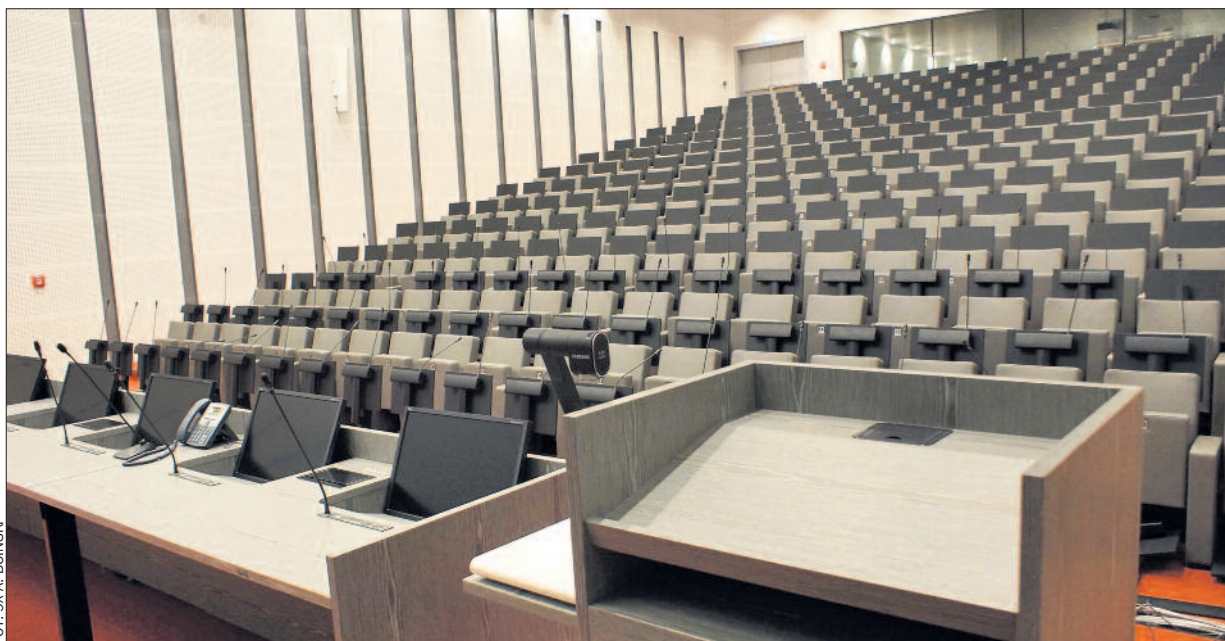
ników i konserwantów. „Natura”, jako jedna z nielicznych w regionie, oferuje np. chleb orkiszowy ze 100-proc. zawartością orkiszu. RAK

Samorząd województwa gotowy

Po latach rozproszenia w kilku lokalizacjach wkrótce sejmik i marszałkowscy urzędnicy rozpoczną Ma być oszczędniej i przyjaźniej dla interesantów.

Wielofunkcyjna sala konferencyjna pomieści ponad 300 osób. Tu będą podczas sesji obradować radni. Salę umieszczono w – jak pisali autorzy projektu budynku – monolitycznym cokole, gdzie „zawarte są najistotniejsze funkcje demokratycznego urzędu, z jądrem stanowionym przez salę obrad sejmiku”.

Aleja Niepodległości 34 w Poznaniu – to wkrótce będzie adres całego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, a także siedziby sejmiku województwa. Zaplanowana na kilka miesięcy przeprowadzka poszczególnych departamentów ma się rozpocząć jeszcze w marcu. Potrwa mniej więcej do połowy roku.

Jak przedstawia się wybudowany na potrzeby samorządu województwa gmach w liczbach? Budynek ma dwanaście kondygnacji naziemnych i dwie podziemne. Powierzchnia użytkowa wynosi prawie 29 tysięcy metrów kwadratowych, w tym 17 tysięcy powierzchni biurowej, zaś kubatura budynku to ponad 165 tysięcy metrów sześciennych. Pracować tu będzie około tysiąca osób.

Cały oszlony, w nocy ciekawie oświetlony, zbudowa-

ny na planie litery „S” (albo – jak chcą niektórzy – na planie węża oplatającego dwa wewnętrzne patia) gmach prezentuje się efektownie. To ważne ze względów prestiżowych, choćby podczas przyjmowania dostojnych gości z zagranicznych partnerskich regionów. To, że marszałkowska administracja i sejmik będą skupione w jednym miejscu i z nim kojarzone, powinno też pomóc we wzroście rozpoznawalności samorządu województwa, dotąd często mylonego z urzędem wojewody choćby przez dzielenie części budynków z administracją rządową.

Jednak nie efekt wizerunkowy był głównym argumentem, gdy przed laty sejmik zgodnie podejmował decyzję o rozpoczęciu budowy nowej siedziby samorządu województwa. Chodziło przede wszystkim o oszczędności.

Dotąd różne departamenty Urzędu Marszałkowskiego były rozproszone po Poznaniu. Urzędnicy pracowali w aż siedmiu różnych budynkach położonych w kilku miejscach miasta. Niektóre z tych powierzchni były wynajmowane na komercyjnych zasadach. Teraz koszty tego czynszu odpadną. Oszczędności finansowe i czasowe przyniesie też fakt, że dokumenty i ludzie nie będą już nieustająco krążyć pomiędzy tymi kilkoma siedzibami.

Nowy biurowiec powinien być stosunkowo tani w eksploatacji dzięki inteligentnym systemom zarządzania różnymi jego funkcjami (takimi choćby, jak kontrola temperatury czy oświetlenia poszczególnych pomieszczeń). Obszerna sala konferencyjna wraz z przyległymi przestrzeniami sprawi, że organizując rozmaite

wydarzenia, samorządowe jednostki nie będą musiały płać za wynajęcie tego typu pomieszczeń.

Nowa siedziba oznacza także większą wygodę dla klientów odwiedzających urząd. Wynika to przede wszystkim z faktu, że petent wszystko znajdzie w jednym miejscu, nie zastanawiając się nad tym, gdzie odnaleźć stosowny departament. Komfort obsługi poprawi też obecność takich udogodnień, jak „kącik malucha”, specjalne fotele dla karmiących piersią mam czy wygodne przewijaki dla niemowlaków zainstalowane w toaletach.

Można zatem powiedzieć, że po ponad piętnastu latach swojego funkcjonowania i wielu długich dyskusjach na ten temat samorząd województwa w Wielkopolsce znalazł wreszcie własny „dom”. ABO

W pierwszych rzędach, przy fotelach radnych umieszczono mikrofony oraz urządzenia, które umożliwią elektroniczne liczenie głosów.

W holu wejściowym urzędnicy i petenci będą mogli skorzystać z usług barku.

W obszernej toalecie w części ogólnodostępnej znalazło się także miejsce na przewijak.

Najpierw była tu szkoła, później Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, w końcu – po kilkudziesięciu

Grudzień 2008 r. – rozbiórka budynku, z którego wcześniej wyprowadził się ODN.

Lipiec 2009 r. – widok na pusty plac przygotowany pod budowę urzędu.

Grudzień 2011 r. – wbijanie pali zabezpieczających wykop pod podziemną część obiektu.

na wielką przeprowadzkę

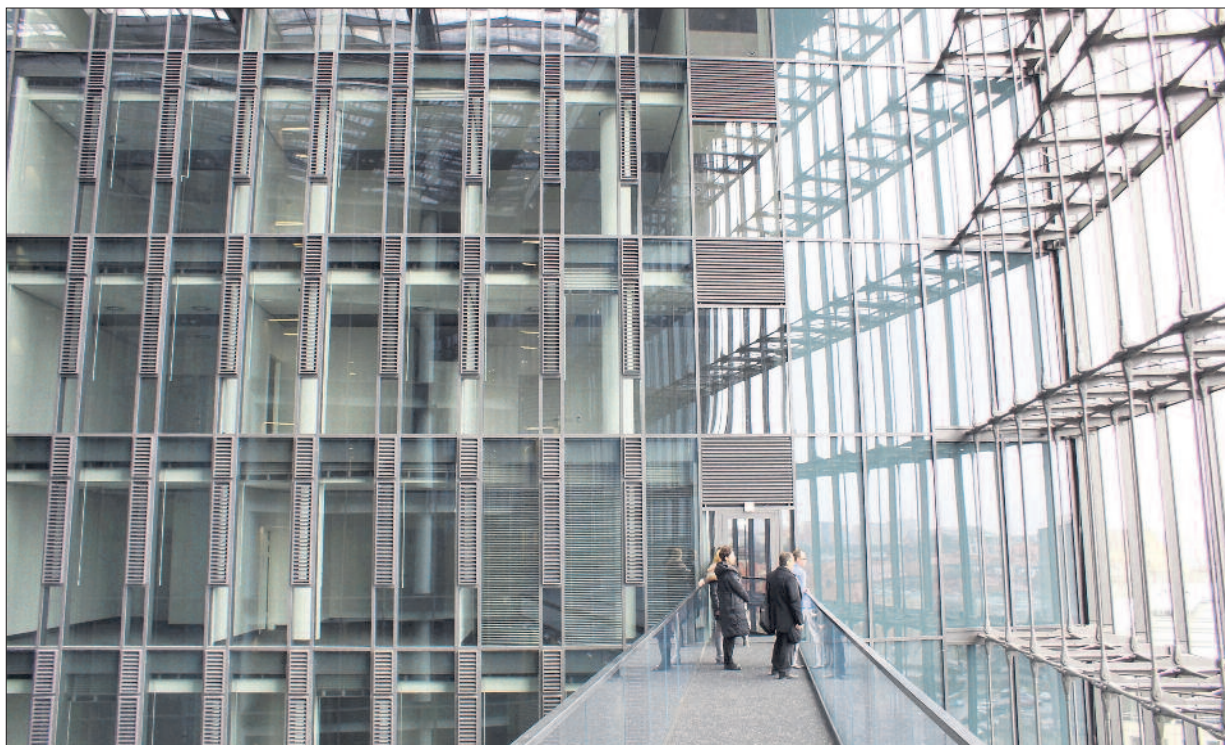
pracę w jednym miejscu – nowej siedzibie przy al. Niepodległości w Poznaniu.

Dla odwiedzających urząd z dziećmi przygotowano kolorowy „kącik malucha”. Znajdują się tam również specjalne fotele zapewniające intymność matkom karmiącym piersią.

Dzięki w pełni skomputeryzowanemu zarządzaniu nowym budynkiem ma być nie tylko bezpieczniej, ale też oszczędniej.

Pomieszczenia i korytarze opłatają dwa niezależne patia, stworzone wewnątrz kształtu litery „S”. Na zdjęciu – widok na wewnętrzną przestrzeń z kładki na wysokości siódmego piętra.

Recepcja w holu urzędu – tu, zamiast do kilku dotychczasowych lokalizacji, będą mogli udać się teraz petenci.

Ozdobiona naturalną zielenią przestrzeń pierwszego piętra, z niezależnym wejściem z ulicy, będzie mogła być wykorzystywana na różnego rodzaju wydarzenia, np. wystawy.

miesiącach budowy – wyrósł nowoczesny wieżowiec dla samorządowej administracji

Listopad 2012 r. – z tygodnia na tydzień przybywają kolejne piętra biurowca.

Kwiecień 2013 r. – szkielet budowli osiągnął już swoją docelową wysokość.

Marzec 2015 r. – budynek w całej okazałości, gotowy na przyjęcie urzędników.

Jak Wielkopolanie „przywitali” zaborców

W 1793 roku w regionie doszło do kilku przypadków desperackiego oporu Polaków wobec wkraczających oddziałów pruskich.

O kres rozbiorów i utratę niepodległości przez Rzeczpospolitą najczęściej wiąże się z 1795 rokiem. Rzeczywistość jednak była znacznie bardziej skomplikowana: ostateczne granice zaborów zostały ukształtowane dopiero w roku 1815, w wyniku postanowień kongresu wiedeńskiego, natomiast Wielkopolska już wcześniej, bo w 1793 roku stała się częścią monarchii Hohenzollernów.

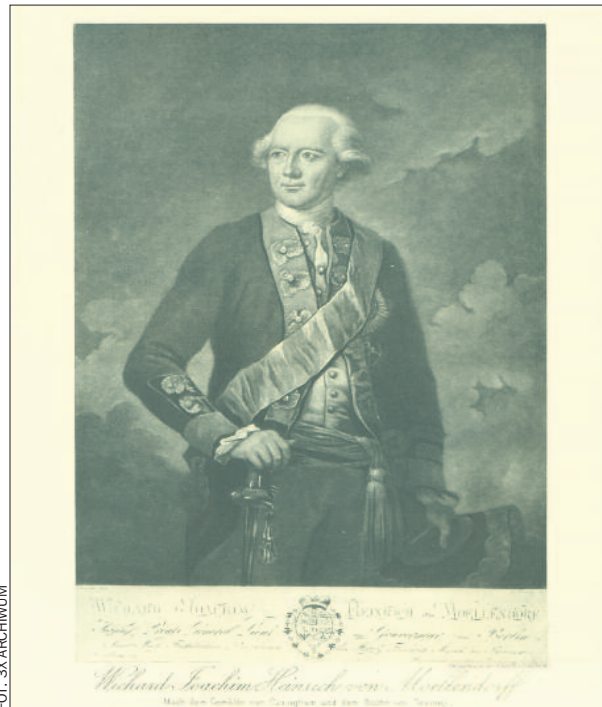
Słaba targowica

Konwencja rozbiorowa została podpisana 23 stycznia 1793 roku między Rosją i Prusami; w II rozbiórze Austria nie uczestniczyła. Zatwierdzenie tych postanowień przez polski sejm nastąpiło dopiero 22 lipca (z Rosją) i 23/24 września – na rzecz Prus. Ale obydwaj sąsiedzi nie czekali na formalności i natychmiast przystąpili do zajmowania zagarniętych ziem. Mało kto poza badaczami przeszłości wie, że do największych przegranych rozbiorów i wyników sejmu grodzieńskiego z 1793 roku należeli... targowiczanie, którzy „umawiali się” z Katarzyną II na obalenie postanowień Konstytucji 3 maja i przywrócenie poprzednich porządków w Rzeczypospolitej, ale nie na kolejną utratę ziem. W oczach Polaków okryli się hańbą, a w Berlinie i Petersburgu budzili pogardę. Mimo tego podczas wprowadzania postanowień konwencji rozbiorowej wiernie stali u boku Katarzyny II i Fryderyka Wilhelma II.

W Wielkopolsce wpływy targowicy były raczej słabe. Na zjazd przedstawicieli wszystkich czterech części prowincji – województw poznańskiego, gnieźnieńskiego, kaliskiego i ziemi wschowskiej – do Środy przyjechało zaledwie dwanaście osób. Później także aktywność targowiczów wielkopolskich była niewielka.

Nastroje w wojsku

W Wielkopolsce Rzeczpospolita traciła jedną z najsilniejszych gospodarczo prowincji, Prusy zaś zyskały gospodarcze połączenie między Śląskiem a Pomorzem Zachodnim. Władze pruskie na wszelki wypadek ogłosiły, że ich wojsko wkracza nie jako zaborca, lecz w roli przyjaciela, obrońcy dawnego ładu przed hasłami rewolucyjnymi. Ostrzeżeniem miały być wy-

Na czele wojsk pruskich wkraczających do Wielkopolski stał generał Wichard J. von Moellendorff.

darzenia we Francji. Trzeba jednak zaznaczyć, że w owym czasie świadomość narodowa w dzisiejszym znaczeniu nie była aż tak silna i mieszkańcy regionu początkowo dość obojętnie podchodzili do zmiany monarchii. Czasy zawodu, irytacji na nowe porządki, nieuwzględniające polskiej specyfiki i mentalności, miały dopiero nadejść.

Natomiast inne nastroje panowały w polskim wojsku. Była to armia, która uczestniczyła w wojnie polsko-rosyjskiej 1792 roku. Oficerowie, zwłaszcza młodszy, niechętnie przyjmowali rozkazy Rady Nieustającej, nakazujące oddawanie bez walki wojskom pruskim i rosyjskim kolejnych obszarów. Tam nastroje powoli zaczynały przypominać te, które z całą siłą ujawniły się w czasie insurekcji kościuszkowskiej.

Na czele sił wkraczających sześcioma kolumnami do Wielkopolski stał generał Wichard J. von Moellendorff, doświadczony weteran wojen Fryderyka II. Stacjonująca w regionie dywizja generała Arnolda Byszewskiego otrzymała z Warszawy zakaz stawiania oporu wkraczającym wojskom pruskim. Korpus pruski liczył 15 tysięcy żołnierzy. Miał za zadanie zajęcie przede wszystkim Gdańska i Torunia. Z uwagi na małą liczebność korpusu stawianie oporu tym wojskom nie powinno sprawić kłopotu Polakom, jednak rozkazy kierownictwa targowicy były jednoznaczne.

A mimo to doszło do kilku przypadków desperackiego

oporu, na przykład do potyczki pod Sierakowem koło Rawicza.

Obrońcy z Kargowej

Jednak najbardziej dramatyczne były wydarzenia z 27 stycznia 1793 roku w Kargowej. Wiemy o nich przede wszystkim z pisemnej relacji komisarza księgarskiego Augusta Krumhama (Niemca), który ochotniczo dołączył do pułku frankenberskiego zajmującego Kargowę i okolice Wschowy. Sprawozdanie to, przekazane później agentowi dyplomatycznemu Rzeczypospolitej Francuskiej, wywarło ogromne wrażenie nad Sekwaną i w niektórych pań-

Dla Jana Henryka Dąbrowskiego wydarzenia z lutego 1793 roku w Gnieźnie były chrztem bojowym.

stwach niemieckich. Było też przywoływane jako dowód pruskiego barbarzyństwa. W Polsce wydarzeniom w Kargowej poświęcono jedynie krótką wzmiankę w „Gazecie Korespondenta Warszawskiego”. W 1884 roku, na podstawie ustnych przekazów informacji na ten temat opublikował Kazimierz Jarochoński, a w roku 1900 Aleksander Kraushar wydał drukiem relację Krumhama, opatrując ją komentarzem. Echa wydarzeń kargowskich zauważalne są też w zbiorze opowiadań Eugeniusza Paukszty „Kartki z Ziemi Lubuskiej” („Ostatni żołnierz Rzeczypospolitej”).

Rozkaz władz targowickich o wycofaniu się w kierunku

Łowicza odebrał też dowódca 6. regimentu piezszego płk Maciej Szyrer (stacjonujący wówczas we Wschowie). W Kargowej znajdował się wtedy około 40-60-osobowy garnizon polski dowodzony przez kapitana Stefana Więckowskiego. Oficer ten nie tylko nie wykonał rozkazu odwrotu, ale kazał przygotować do obrony niedawno wybudowany ratusz kargowski.

W dniu 27 stycznia 1793 roku do Kargowej wkroczył 600-osobowy batalion pułku frankenberskiego, dowodzony przez majora von Milkau. Prusacy zażądali złożenia broni i wydania odwachu. Wówczas pertraktujący z przybyłymi przed ratuszem Więckowski usiłował chwycić konia pruskiego majora za uzdę. Ruch ten uznano za akt agresji i polski oficer legł pod ciosem szabel i bagnatów. Żołnierze stanowiący załogę ratusza otworzyli ogień, a Prusacy rozpoczęli oblężenie. Po krótkiej wymianie ognia mjr Milkau zorganizował swoistą „grupę szturmową”, która sforsowała bramę budynku. Rozpoczęła się nierówna walka, zakończona masakrą obrońców, połączoną z dobijaniem rannych i brutalnym rabunkiem. Nielicznych ocalałych z pogromu rannych żołnierzy polskich Prusacy prowadzili triumfalnie jako jeńców, w zgrupowaniu dowodzonego przez generała von der Trencka, który 31 stycznia 1793 roku wkroczył do Poznania.

Pamięć o bohaterskich obrońcach kargowskiego ra-

tusza przetrwała wiele lat. Długo jeszcze mieszkańcy miasteczka nie pozwalali odnawiać ratusza, zachowując ślady po pruskich kulach jako trwałą pamiątkę tragicznych wydarzeń. Historyczny ratusz spłonął w 1855 roku, ale na obecnym umieszczono tablicę upamiętniającą słynną obronę. Imię bohaterskiego kapitana Więckowskiego nosi szkoła podstawowa w Kargowej, otwarta w 1986 roku.

Manewry Dąbrowskiego

Warte odnotowania są też wydarzenia gnieźnieńskie. Na początku lutego 1793 roku swój chrzest bojowy przeszedł brygadier Jan Henryk Dąbrowski, który rok wcześniej z armii saskiej przeszedł do wojsk polskich, do 1. Wielkopolskiej Brygady Kawalerii Narodowej. W tym czasie stacjonował z dwoma szwadronami jazdy w Gnieźnie. Między 6 i 8 lutego 1793 roku, skutecznie manewrując, uniemożliwił zajęcie miasta przez oddziały generała Amaudrütza. Ujawnił swój talent dowódcy, umiejętność prowadzenia skutecznej walki przy minimalnych stratach własnych; owe talenty w nadchodzących latach bardzo mu się przydały.

W niektórych miastach doszło do rozruchów antypruskich. Nie były to powstania, lecz niewykonanie rozkazów władzy targowickiej, zakazującej stawiania oporu. Niechętnie otwarto przed wojskami pruskimi bramy Poznania i Torunia. W sumie jednak wojska pruskie zajęły region bez większych trudności.

Do Poznania Prusacy wkroczyli w ostatnim dniu stycznia 1793 roku. 7 maja 1793 roku odbyła się natomiast w stolicy regionu uroczystość hołdu i złożenia przysięgi na wierność nowemu monarsze, na ręce przedstawicieli króla Fryderyka Wilhelma II. Hołdownicze wystąpienia reprezentantów polskich stanów tu i ówdzie spotkały się z szyderczym komentarzem, jednak było to dalekie od nastrojów powstańczych. A generał W. von Moellendorff w 1793 roku otrzymał awans na feldmarszałka.

W dziejach Wielkopolski otworzył się nowy okres: czas zaboru. Dwa lata wcześniej niż nastąpiło ostateczne wykreślenie I Rzeczypospolitej z mapy Europy.

Marek Rezler

Na ratuszu w Kargowej widnieje tablica upamiętniająca obronę z 1793 roku.

Polecamy

Prezydentki

Teatr Nowy w Poznaniu zaprasza 27, 28 i 29 marca na spektakl „Prezydentki”, oparty na tekście austriackiego dramaturga Wernera Schwaba. W skandynawskich domach nie wieszano firanek, by pokazać, że ich mieszkańcy, a zwłaszcza mieszkanki, nie mają nic do ukrycia: żyją uczciwie i pobożnie. A co z lokatorami współczesnych mieszkań, chowającymi się za szczelnie zasłoniętymi oknami? Czy firany skrywają tylko ich grzechy i grzeszki? Czy przystaniają też marzenia? Te intrygujące pytania mają zachęcić widzów do obejrzenia spektaklu, którego premiera odbyła się 7 marca.

O komiksie

Historię komiksu, w tym m.in. oryginalne prace najważniejszych twórców tego gatunku w Polsce, można obejrzeć do 26 kwietnia na wystawie w leszczyńskim Muzeum Okręgowym. Wśród zaprezentowanych dzieł prawdziwą gratką stanowią oryginalne prace najważniejszych twórców komiksu polskiego, w tym Janusza Christy (Kajko i Kokosz) i Papcia Chmiela (Tytus, Romek i Atolek).

Kosmos w operze

Na 14 marca w Teatrze Wielkim w Poznaniu zaplanowano premierę „kosmicznej” sztuki „Space Opera”. Aleksander Nowak (muzyka) we współpracy z librecistą Georgim Gospodinowem (bułgarskim pisarzem) opowiedzą o pierwszej załogowej wyprawie na Marsa. Uczynią to głosami małżeńskiej pary astronautów w średnim wieku, podróżujących na gapę muchy, kierownika lotu oraz chóru – reprezentującego muszki owocowe i resztę ludzkości. Kolejne spektakle odbędą się 15 marca i 22 kwietnia. RAK

Kulturalnie w sieci

Portal internetowy kulturaupodstaw.pl ma być miejscem, gdzie można podyskutować o sztuce, pokłócić się, przeczytać recenzję.

Nowa internetowa domena, poświęcona promocji wielkopolskiej kultury, jest jednym z ostatnich przedsięwzięć realizowanych w ramach akcji „Budzik kulturalny”. Kończący się po trzech latach projekt samorządu województwa miał zachęcić do uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych mieszkańców województwa i turystów.

Jednym z wielu problemów wpływających na rozwój kultury w Wielkopolsce jest brak łatwego dostępu do informacji o możliwościach biernego i aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych. Brakuje też kompleksowych danych o dziedzictwie kulturowym regionu. Z tego względu na działania promujące i aktywizujące naszą kulturę, realizowane do czerwca 2015 r., samorząd województwa przeznaczył w ramach „Budzika” niemal 5 mln zł. Aż 85 proc. tej kwoty pochodzi z Unii Europejskiej.

Portal kulturaupodstaw.pl, uruchomiony oficjalnie na początku lutego, ma być miejscem twórczej dyskusji, wymiany zdań o kulturze, a przede wszystkim – skarb-

Działający od lutego portal internetowy kulturaupodstaw.pl, zawiera m.in. teksty o tematyce kulturalnej, relacje z wydarzeń, zapowiedzi.

nicą informacji o najbliższych wydarzeniach artystycznych. Zawiera m.in. relacje z wydarzeń oraz zapowiedzi. Gdzie można się dziś wybrać? Na wystawę czy do kina? Który spektakl lepiej omijać szerokim łukiem? Czy warto podarować bliskim bilet na koncert? Czytelnicy portalu mają znaleźć odpowiedzi na tego typu pytania.

– Brakowało nam dotychczas miejsca, gdzie można podyskutować o sztuce, pokłócić

się, przeczytać recenzję – mówi Agata Grenda, dyrektor Departamentu Kultury Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu. – Ten portal nie będzie poświęcony tylko wydarzeniom organizowanym w Poznaniu. Będziemy pisać o Wielkopolsce, o imprezach odbywających się w Koninie, Pile, Lesznie i Kaliszu, ale także w mniejszych miejscowościach.

Szefowa departamentu kultury zapewniła dziennikarzy,

że portal nie stanie się trybuną propagandową urzędu i jego kulturalnych instytucji. – Musimy się teraz bardzo starać, żeby recenzje o przedsięwzięciach realizowanych przez nasze jednostki były pozytywne – dodaje Agata Grenda.

– Nie zamierzamy przemawiać z tego portalu. Chcemy go tworzyć w dialogu z ludźmi, z twórcami i krytykami – twierdzi Iwona Torbicka, redaktor naczelna kulturaupodstaw.pl. RAK

Jubileuszowa wystawa w Poznaniu

Przez dwa tygodnie, od 2 do 13 marca, w holu Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu można było oglądać wystawę poświęconą jubileuszowi 50-lecia działalności Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie. Przygotowana w języku polskim i angielskim ekspozycja przybliża historię instytucji i jej obecną działalność. Pokazuje ona ewolucję placówki: rozwój kolekcji, wystaw, pracy naukowo-badawczej, działalność edukacyjną, wydawniczą, osiągnięcia w dziedzinie konserwacji urządzeń i rozbudowę muzeum. Wystawa składająca się z 10 dwustronnych plansz podkreśla ważną funkcję, jaką od 50 lat pełni ta placówka w regionie. Warto wspomnieć, że frekwencja w muzeum i oddziałach wynosi ponad 100 tys. zwiedzających rocznie. RAK

Zmiany w muzeach

Zarząd województwa wybiera szefów muzeów w Gnieźnie, Dobrzycy i Koninie.

Nowym dyrektorem Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie będzie Michał Bogacki. Pokonał on w konkursie 11 osób, w tym m.in. dotychczas kierującego placówką Tomasza Sawickiego. Michał Bogacki otrzymał najwięcej punktów i znalazł się w trójce osób rekomendowanych zarządowi województwa.

W Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy do konkursu stanęło troje kandydatów, a komisja rekomendowała mar-

szalkowi dwie osoby: kierującego dotąd instytucją Wojciecha Dąbrowskiego i Wiesława Kaczmarska. Ostatecznie wybór padł na Wiesława Kaczmarska, a dotychczasowy dyrektor pokieruje muzeum tylko do końca marca.

Szefem Muzeum Okręgowego w Koninie zostanie Lech Stefaniak, który pokonał w konkursie trzy osoby.

Na aprobatę zarządu województwa wielkopolskiego czeka jeszcze tylko zwycięzca konkursu w Kaliszu (tam startowało 6 kandydatów, a 3 zaproszono na rozmowy) Jerzy Aleksander Splitt, kierujący dotąd tą placówką. RAK

Opera wobec przemian

Teatr Wielki w Poznaniu organizuje w dniach 15-17 marca Międzynarodową Konferencję Operologiczną.

Dlaczego warto komponować i wystawiać opery współczesne? Jak oswajać widza z operą współczesną? Jaka jest związana z tym rola nowoczesnej instytucji kultury? Między innymi odpowiedzi na te pytania poszukiwać będą uczestni-

cy konferencji pn. „Opera współczesna i teatr muzyczny wobec przemian technologicznych, kulturowych i gospodarczych”.

Konferencja w Teatrze Wielkim w Poznaniu ma też pokazać wartość kulturotwórczą współcześnie komponowanych i wystawianych dzieł operowych, a także problemy związane z ich realizacją. RAK

Polecamy

Do muzeum

Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie organizuje w dniach 28-29 marca imprezę pn. „Jarmark Wielkanocny”. Nawiązuje ona do tradycji jarmarków i targów, które odbywały się dawniej w mniejszych i większych miastach przed ważnymi świętami. W Szreniawie, jak co roku, nie zabraknie atrakcji zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych.

Duch wolności

Wielkopolska Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu wydała książkę pt. „Poeta i duch wolności. Szkice o twórczości Stanisława Barańczaka” pod red. Piotra Śliwińskiego. „Twórczość Stanisława Barańczaka, bardzo wartościowa i różnorodna, doczekała się stosunkowo niedużej liczby opracowań. Jej ponowne odczytanie, w warunkach głęboko odmiennych, za pomocą innych narzędzi interpretacyjnych, z perspektywy dzisiejszej literatury, wydaje się rzeczą konieczną” – czytamy we wstępie do wydawnictwa.

Wykłady o historii

Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie przygotował na 2015 rok program 11 wykładów naukowych. Spotkania pod nazwą „Grzybowski wykłady o historii” będą się odbywały raz w miesiącu, w drugą niedzielę, o godz. 12. Wstęp na prelekcje jest bezpłatny. Najbliższe spotkanie odbędzie się 12 kwietnia. Jacek Wrzesiński opowie o „Turystyce na Szlaku Piastowskim”. Harmonogram spotkań dostępny jest na stronie www.lednicamuzeum.pl. RAK

więcej propozycji instytucji kultury samorządu województwa na:
www.umww.pl/kultura

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Fundusze Europejskie - dla rozwoju innowacyjnej Wielkopolski

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Pieniądze unijne na rozwój przedsiębiorstw

Wsparcie małych i średnich firm jest jednym z priorytetów programu regionalnego.

Znaczną część funduszy europejskich w najbliższych latach przeznaczono na wspieranie przedsiębiorczości, badań i rozwoju oraz transferu innowacji. W ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 prawie co piąta złotówka zostanie przeznaczona na realizację takich projektów.

Plusy i minusy

Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w Wielkopolsce jest jednym z celów strategicznych na kolejne lata. Towarzyszą mu zarówno zjawiska pozytywne, jak i negatywne. Na plus na pewno można wymienić szybki przyrost liczby podmiotów sektora MŚP, korzystną strukturę rodzajową firm, ich rosnący potencjał ekonomiczno-wytwórczy. Korzystne są też długotrwałe tradycje wielu branż i działalności. Atutem jest również wysoka produktywność przedsiębiorstw (wzrost jej dynamiki), wysoki poziom nakładów inwestycyjnych (w tym dalsze angażowanie kapitału zagranicznego) oraz wysokie kwalifikacje pracowników i relatywnie niskie koszty pracy.

Dobłą lekcją dla wielkopolskich przedsiębiorców była poprzednia unijna perspektywa finansowa, a w szczególności WRPO na lata 2007-2013. Kilka tysięcy firm wykazało się umiejętnością wykorzystywania funduszy unijnych, w tym rów-

Na wsparcie z UE mogą liczyć przedsiębiorcy inwestujący w nowe technologie. Firma Andrzeja Chojnackiego „Mikrofilm-Center, Digital-Center” otrzymała dofinansowanie z WRPO na zakup specjalistycznych urządzeń do skanowania zbiorów bibliotek, archiwów i muzeów.

nież wsparcia w ramach instrumentów zwrotnych. Te doświadczenia będą zapewne procentować w kolejnych latach.

Występują jednak także zjawiska negatywne, towarzyszące rozwojowi MŚP w Wielkopolsce. Są to na pewno: niedostateczne wyposażenie kapitałowe i dekapitalizacja majątku dużej części firm, mała liczba firm wysokiej technologii, niska innowacyjność przedsiębiorstw (z czym łączą się niskie nakłady inwestycyjne) oraz słabe wykorzystanie miejscowego potencjału badawczo-rozwojowego. Niewystarczające są też powiązania między firmami, a część przed-

siębiorców jest niechętna inwestycjom. Słaby jest również rozwój wyspecjalizowanych instytucji otoczenia biznesu.

Wykorzystać szansę

Pieniądze unijne, którymi dysponować będzie Wielkopolska w ramach WRPO 2014+, mają zostać wydane w taki sposób, by w maksymalnym stopniu wykorzystać szanse tych firm i jednocześnie zredukować zagrożenia rozwojowe sektora. Około 19 procent środków WRPO 2014+ przeznaczonych zostanie na wspieranie przedsiębiorczości, badań i rozwoju oraz transferu innowacji.

Najwięcej pieniędzy (około 13,9 procent alokacji WRPO) przeznaczone jest na wsparcie przedsiębiorczości w celu zwiększenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw. Poszczególne działania służyć będą wspieraniu nowo powstałych firm w ramach inkubatorów akademickich i przedsiębiorczości, wsparciu procesów internacjonalizacji przedsiębiorstw, w tym inwestycji służących dostosowaniu produktów i usług do potrzeb nowych rynków zagranicznych i nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

Na pieniądze będą mogły liczyć również przedsięwzięcia zwiększające potencjał inwe-

Najwięcej firm w Poznaniu

W 2013 roku w województwie wielkopolskim funkcjonowało 397.855 podmiotów gospodarczych zgłoszonych w rejestrze REGON. Co czwarte przedsiębiorstwo funkcjonowało na obszarze miasta Poznania, natomiast co piąte na obszarze podregionu poznańskiego. Na 10.000 mieszkańców województwa przypadało 1148 podmiotów gospodarczych (5. miejsce wśród województw, za mazowieckim – 1364, zachodniopomorskim – 1277, dolnośląskim – 1194, pomorskim – 1184), co jest wynikiem wyższym od średniej kraju: 1057.

stycyjny małych i średnich przedsiębiorstw. Dotyczy to inwestycji w ich rozbudowę, zmiany procesów produkcyjnych, wdrażania nowych modeli biznesowych oraz inwestycji w sprzęt i maszyny produkcyjne.

Nauka z biznesem

Z pieniędzy WRPO 2014+ wspierane będą także projekty łączące badania i rozwój (B+R). Na wsparcie skierowane dla tej sfery przeznaczono w programie ok. 5,2 procent funduszy. Z udziałem pieniędzy unijnych realizowane będą projekty w zakresie wsparcia infrastruktury na-

ukowo-badawczej w przedsiębiorstwach i instytucjach naukowych, służące lepszym powiązaniom nauki i biznesu oraz zapewniające wymierne korzyści dla gospodarki regionu w zakresie konkurencyjności i innowacyjności.

Wsparcie otrzymają także projekty badawcze realizowane w przedsiębiorstwach i ich sieciach, które służyć będą opracowaniu nowych produktów, usług czy technologii. W obszarze badawczo-rozwojowym wsparcie otrzymać mogą także duże przedsiębiorstwa, warunkowane jest to jednak realizacją wspólnych projektów z przedsiębiorstwami MŚP lub nawiązaniem współpracy z MŚP, instytucjami badawczymi i organizacjami pozarządowymi.

W WRPO 2014+ zarezerwowano również pulę pieniędzy (2,4 procent środków) na wspieranie przedsięwzięć związanych z rozwojem technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK). W szczególności wzmacniane będą projekty w takich dziedzinach, jak: edukacja, administracja, kultura, włączenie społeczne i zdrowie.

Realizowane projekty dotyczyć więc będą rozwoju elektronicznych usług publicznych, informatyzacji placówek zdrowia oraz pomocy społecznej, zwiększenia obywatelom dostępu do usług, takich jak: e-administracja, e-kultura, e-zdrowie, e-edukacja, a także tworzenia rejestrów publicznych, m.in. w zakresie informacji przestrzennej. PIT

Usługi elektroniczne na Uniwersytecie Ekonomicznym

Pod koniec lutego oficjalnie otwarto Centrum Edukacyjne Usług Elektronicznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. W uroczystości wzięł udział Marek Woźniak, marszałek województwa wielkopolskiego.

Inwestycja o wartości ponad 57 mln złotych została dofinansowana z funduszy unijnych kwotą 35,8 mln zł. Realizacja przedsięwzięcia, uchwałą zarządu województwa, znalazła się w wykazie

projektów kluczowych Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Budynek dydaktyczny wraz z wyposażeniem przy ulicy Towarowej 55 był potrzebny uczelni z uwagi na zwiększającą się liczbę studentów oraz zapotrzebowanie na coraz bardziej nowoczesne sale. Znajdzie w nim siedzibę Wydział Informatyki i Gospodarki Elektronicznej UEP z katedrami: Ekonomii Matema-

Nowy budynek dydaktyczny Uniwersytetu Ekonomicznego stanął przy ul. Towarowej 55.

tycznej, Informatyki Ekonomicznej, Logistyki Międzynarodowej, Technologii Informatycznych.

W części nadziemnej zaplanowano 26 sal dydaktycznych (3 sale audytorne, 12 sal wykładowych i 11 laboratoriów komputerowych) oraz 41 sal seminaryjno-konsultacyjnych. W części podziemnej znajduje się dwukondygnacyjny garaż zamknięty dla 103 samochodów oraz pomieszczenia techniczne. PIT

Rozpoczęło się nowe rozdanie funduszy europejskich dla regionów

Zatwierdzony przez Komisję Europejską Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 został oficjalnie zainaugurowany 26 lutego, podczas konferencji w Warszawie.

26 lutego w Centrum Nauki Kopernik w Warszawie odbyła się uroczystość otwarcia perspektywy finansowej 2014-2020, połączona z wręczeniem decyzji dotyczących umowy partnerstwa i programów operacyjnych. W spotkaniu wzięli udział m.in. premier Ewa Kopacz i marszałek województwa wielkopolskiego Marek Woźniak.

Uroczystą galę poprzedziło spotkanie kierownictwa resortu infrastruktury i rozwoju i przedstawicieli Komisji Europejskiej z marszałkami województw. Rozmawiano m.in. na temat decentralizacji zarządzania funduszami UE oraz strategii makroregionalnych.

– Przed nami podwyższona poprzeczka, ambitniejsze plany, więcej pieniędzy, a także wyzwanie, choć bardziej techniczne niż merytoryczne, w postaci dwufunduszowych programów – wymienia marszałek Marek Woźniak.

Jak mówiła minister infrastruktury i rozwoju Maria Wasiak, nie może istnieć skuteczna polityka regionalna bez silnych i samorządnych województw. Zauważyła również,

Inauguracja w Warszawie, z udziałem m.in. minister Marii Wasiak, marszałka Marka Woźniaka i komisarzy UE ds. polityki regionalnej Coriny Crețu, oznacza oficjalne otwarcie wszystkich programów operacyjnych, w tym WRPO 2014+.

że nowy sposób myślenia o polityce regionalnej w Polsce – rozwijający się równolegle ze wspomnianą ewolucją na poziomie UE – zaowocował powstaniem trzech strategii ponadregionalnych, obowiązujących do 2020 roku: rozwoju społeczno-gospodarczego Polski wschodniej, rozwoju Polski południowej i rozwoju Polski zachodniej.

W trakcie warszawskiego wydarzenia odbył się też panel dyskusyjny poświęcony nowej perspektywie unijnej, w którym wraz z marszałkiem Markiem Woźniakiem udział wzięli: Corina Crețu – komisarz UE ds. polityki regionalnej, Elżbieta Bieńkowska – komisarz UE ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości oraz małych i śred-

nich przedsiębiorstw, minister infrastruktury i rozwoju regionalnego Maria Wasiak oraz zastępca dyrektora generalnego DG Employment Zoltan Kazatsay.

Rozmawiano m.in. na temat wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020, realizacji celów rozwojowych Polski i Europy, a także o wyzwaniach

związanych z realizacją tzw. planu Junckera.

***

W ramach WRPO 2014+ Wielkopolska ma do dyspozycji łącznie 2,45 mld euro. Program został podzielony na 10 osi priorytetowych: 1. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, 2. Społeczeństwo informacyjne, 3. Energia, 4. Środowisko, 5. Transport, 6. Rynek pracy, 7. Włączenie społeczne, 8. Edukacja, 9. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego, 10. Pomoc techniczna. Każdej osi przyporządkowane są właściwe priorytety inwestycyjne, którym odpowiadają konkretne 32 działania.

Najliczniejszą grupą beneficjentów będą zapewne przedsiębiorcy, głównie małe i średnie firmy. Na unijne wsparcie liczyć jednak mogą także jednostki samorządu terytorialnego oraz różnego rodzaju instytucje publiczne, prywatne i organizacje pozarządowe.

WRPO 2014+ nie jest prostą kontynuacją poprzedniego programu regionalnego. Przede wszystkim jest to program dwufunduszowy, łączący pieniądze z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecz-

nego. Postawiono w nim na koncentrację terytorialną, czyli na nowy instrument: ZIT (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne), obejmujące tereny aglomeracji poznańskiej i aglomeracji kalisko-ostrowskiej oraz na OSI (Obszary Strategicznej Interwencji).

W najbliższych latach należy się liczyć z możliwością szerszego wykorzystania zwrotnych instrumentów finansowych (pożyczek i poręczeń), które częściowo zastępować będą bezzwrotne dotacje. Wreszcie na preferencje będą mogły liczyć przedsięwzięcia podejmowane dla rozwoju inteligentnych specjalizacji Wielkopolski.

***

Przypomnijmy, że w mijającej perspektywie na lata 2007-2013 zawarto dotąd 2293 umowy na realizację projektów o ogólnej wartości 9,965 mld zł, gdzie wartość przyznanego dofinansowania to 4,439 mld zł.

Komisja Europejska rozdystrybuowała dotychczas w postaci płatności zaliczkowych i refundacyjnych 1,15 mld EUR, co stanowi 95 proc. alokacji programu. Do zakontraktowania pozostało 166 mln zł z WRPO 2007-2013. PIT

Zawodowcy z Wielkopolski nagrodzeni w Warszawie

Projekt „Czas zawodowców – wielkopolskie kształcenie zawodowe” zdobył główną nagrodę w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju „Dobre praktyki EFS 2014”.

Jury doceniło przede wszystkim stałą współpracę z regionalnymi pracodawcami i efekty projektu, które już są widoczne w wielkopolskim systemie kształcenia zawodowego: 1750 uczniów objętych kształceniem modułowym, 800 przedsiębiorstw w „Systemie zawodowcy”, 2980 uczniów szkolących się u pracodawców i niemal 5000 odbywających praktyki w laboratoriach.

Do tegorocznej edycji konkursu zgłoszono 86 projektów, z których tytułem „Najlepsza inwestycja w człowieka 2014” uhonorowano oprócz

„Zawodowców” jeszcze pięć inicjatyw. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w siedzibie ministerstwa 6 marca.

– Idea organizowanego od ośmiu lat konkursu „Dobre praktyki EFS 2014” jest wskazanie przykładów modelowych projektów realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – wyjaśnia Gracja Pyrzyńska, koordynator w Krajowym Ośrodku Europejskiego Funduszu Społecznego. – Nagradzamy inicjatywy, które wyróżniają się pod względem efektów realizacji, trwałości wyników i stopnia osiągnięcia wymiernych korzyści w grupie docelowej.

Wielkopolski projekt ma być odpowiedzią na potrzeby dzisiejszego rynku pracy – niewystarczająco przygotowanych absolwentów szkół zawodowych, przestarzałego sprzętu

Uczniowie odbywają praktyki u pracodawców i w dwunastu nowoczesnych laboratoriach.

oraz prymatu teorii nad praktyką w szkołach. Uczniowie odbywają praktyki u pracodawców i w dziesięciu nowoczesnych laboratoriach na Politechnice Poznańskiej oraz

dwóch pilskich salach. Laboratoria przeznaczone są do szkolenia techników organizacji reklamy, handlowców, ekonomistów, logistyków, mechatroników i informatyków.

– Naszym głównym celem jest zmiana modelu kształcenia zawodowego na bliższy rynkowi pracy – wyjaśnia członek zarządu województwa Marzena Wodzińska. – W projekcie bierze udział ponad połowa wielkopolskich szkół kształcących zawodowo i ośmiuset pracodawców, których liczba ciągle wzrasta. Poprzez spotkania organizowane na terenie całej Wielkopolski informujemy przedstawicieli firm o pozytywnych zmianach w kształceniu zawodowym oraz przekonujemy ich do tego, że absolwent technikum jest wartościowym pracownikiem, znakomicie przygotowanym do wykonywania swoich obowiązków.

– Dzięki praktykom w Poznaniu uczniowie mogą poznać inne programy wykorzystywane w firmach i przeciwieć je w odmiennych niż

szkolne warunkach – mówi Joanna Misiak, nauczycielka z Zespołu Szkół Zawodowych w Gostyniu. – Myślę, że projekt „Czas zawodowców” jeszcze bardziej unaocznili młodzieży, jak ważne w kształceniu zawodowym są praktyki, zarówno te u pracodawcy, jak i w laboratoriach w Poznaniu i w szkole.

Aby wspomóc młodzież w poszukiwaniu interesujących miejsc praktyk, twórcy projektu uruchomili „System zawodowcy” – miejsce, w którym pracodawcy spotykają się z uczniami. Ci pierwsi zamieszczają ogłoszenia o praktykach, stażach czy ofertach pracy, a młodzi fachowcy mogą aplikować na interesujące ich stanowiska.

Projekt „Czas zawodowców – wielkopolskie kształcenie zawodowe” zakończy się we wrześniu tego roku.

Jak żyć w grodzie księcia Mieszka?

Udział w festynie archeologiczno-historycznym na Ostrowie Lednickim pozwala przenieść się w czasie i poznać warunki życia w początkach państwowości Polski.

Ostrow Lednicki jest jednym z najważniejszych punktów na Szlaku Piastowskim. Prowadzone od połowy XIX wieku badania archeologiczno-historyczne dostarczają ciągle nowych informacji o przeszłości tego miejsca. Uwagę gości z całego świata zwracają pozostałości grodu Mieszka I i Bolesława Chrobrego, ich pałacu i kościołów.

Projekt pn. „Jak żyć w grodzie księcia Mieszka?”, zrealizowany przez Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, miał zwiększyć atrakcyjność turystyczną grodu i promować dziedzictwo historyczne poprzez wyposażenie chaty wczesnośredniowiecznej i zagrody na podgrodzium lednickim, a także ułatwić prowadzenie zajęć dydaktyczno-warsztatowych.

Lekcja historii

Odwiedzając to magiczne i ważne historycznie miejsce, zapo-

FOT. D. TOMCZYK, MPP NA LEDNICY

Dzieci i młodzież biorą udział w organizowanych na Lednicy wydarzeniach i poprzez zabawę uczą się historii.

znajemy się z elementami życia codziennego w średniowieczu. We wzniesionych na terenie podgrodzia trzech obiektach odtworzono wnętrza chat zielarki, tkacza, garncarza, woja oraz rybaka. Wyposażono je w drewniane meble, stoły, na których znajdują się gliniane garnki, miseczki i metalowe kociołki.

Pod dachem zawieszono pęczki ziół zebrane w różnych porach roku, na haczykach wiszą ubrania z tamtego okresu. Postawiono motki wełny w różnych kolorach, rozłożono owczą wełnę w koszach oraz wiązki lnu, ustawiono też koło garncarskie, elementy uzbrojenia (przeszywanica, lamelka, topór, włócznia, łuk ze strzałami) oraz wyeksponowano sprzęty rybackie, m.in. grzędzidła, sieci oraz haczyki.

Dużym zainteresowaniem odwiedzających cieszą się przeprowadzane tutaj lekcje muzealne, imprezy plenerowe

czy rekonstrukcje znanych bitew.

Wsparcie unijne

Rekonstrukcja chat, zakupienie wyposażenia i prowadzenie działań edukacyjnych w doposażonych obiektach odbyło się przy wsparciu unijnym, pozyskanym w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, tj. małych projektów PROW.

– Fundusze unijne z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 umożliwiły podejmowanie oddolnych inicjatyw zmierzających do ocalenia i kultywowania naszego dziedzictwa kulturowego, a także rozwijanie turystyki i wprowadzanie produktów i usług opartych na lokalnych zasobach – mówi wicemarszałek województwa wielkopolskiego Krzysztof Grabowski.

Fundusze z PROW na odnawialne źródła energii

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowuje dla beneficjentów zmiany w działaniu „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Jeszcze w tym roku planowany jest dodatkowy nabór wniosków na realizację inwestycji proekologicznych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich. Pieniądze unijne będą dostępne dla beneficjentów w ramach osi 3: „Jakość życia na obszarach wiejskich i zróżnicowanie gospodarki wiejskiej”, działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Skierowanie pieniędzy na to działanie wynika z przesunięcia niewykorzystanych eurofunduszy na „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w zakresie tzw. nowych wyzwań, do których zaliczono rozwój „zielonej” energii.

Nowe zasady

Projektowane przez resort zmiany dotyczą szczegó-

wych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji związanych z budową mikroinstalacji prosumenckich, wykorzystujących lokalne, odnawialne źródła energii, w szczególności energii elektrycznej i ciepłej.

Docelowo o dofinansowanie będą mogły ubiegać się gminy. Poziom pomocy będzie wynosił maksymalnie 90 proc. kosztów kwalifikowalnych operacji, a co najmniej 10 proc. kosztów kwalifikowalnych pochodzących z udziału środków własnych wnioskodawców. Maksymalna kwota refundacji określona będzie na poziomie pomocy „de minimis”.

Planuje się, że wsparcie otrzymają trzy najlepsze projekty w każdym województwie. Pozostałe pieniądze zostaną podzielone na współfinansowanie innych operacji, w zależności od liczby uzyskanych punktów, na podstawie kryteriów wskazanych w zmienionym rozporządzeniu MRiRW z dnia 1 kwietnia 2008 roku

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Beneficjenci będą zobowiązani do zakończenia projektu i złożenia wniosku o płatność najpóźniej do 30 września 2015 roku.

Potencjał energetyczny polskiej wsi

Beneficjenci będą mogli starać się o pieniądze unijne na zakup urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych i ich montaż, również na nieruchomościach należących do osób fizycznych. Zakupione w ramach tego działania urządzenia będą mogły w przyszłości zostać wykorzystane do realizacji większego przedsięwzięcia, polegającego na utworzeniu spółdzielni energetycznej z udziałem samorządu lokalnego na wsi.

PROW-ekspres

Gala „Wielkopolski Rolnik Roku”

W dniu 22 marca w Sali Ziemi na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbędzie się uroczysta gala podsumowująca XVI edycję konkursu „Wielkopolski Rolnik Roku”. W organizację tego wydarzenia zaangażowane są Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu. Na zdjęciu wystąpienie wicemarszałka województwa Krzysztofa Grabowskiego podczas ubiegłorocznej gali.

FOT. ARCHIWUM DR UMWW

Konferencja dla beneficjentów

Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW planuje zorganizować w kwiet-

niu konferencję dla obecnych beneficjentów PROW 2007-2013 i przyszłych wnioskodawców z PROW 2014-2020 z terenu województwa wielkopolskiego. Podczas spotkania przedstawione zostaną możliwości pozyskania eurofunduszy na projekty z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, informacje o działaniach w ramach PROW 2014-2020. Szczegóły, termin oraz formularz zgłoszeń dostępne będą na stronie www.prow.umww.pl.

Targi Agroturavel 2015

Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich rozpoczął przygotowania do udziału Wielkopolski w VII Międzynarodowych Targach Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki AGROTURAVEL 2015, które odbędą się w Kielcach w dniach 10-12 kwietnia. Na naszym stoisku tradycyjnie będą prezentowane i promowane atrakcje turystyczne wielkopolskiej wsi.

Dni otwarte funduszy europejskich

W dniach 7-10 maja po raz drugi zorganizowana zostanie ogólnopolska akcja promocyjna pn. „Dni Otwarte Funduszy Europejskich”. Aby wziąć udział w II edycji, wystarczy jednego dnia „otworzyć” swój zrealizowany przy udziale pieniędzy unijnych projekt dla mieszkańców regionu. Formularz zgłoszeniowy oraz regulamin dostępny jest na stronie www.dniotwarte.eu.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH
EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

PROJEKT FINANSOWANY JEST ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH POMOCY TECHNICZNEJ PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013.

Institucja Zarządzająca PROW 2007-2013 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stronę redaguje: Dominika Milczarek-Bortnowska – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.prow.umww.pl

Informator Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

ul. Szczepanowskiego 15A
60-541 Poznań, tel. 61 845 62 00
e-mail: biuro@wfosgw.poznan.pl
www.wfosgw.poznan.pl

Teraz można policzyć ptaki

Zimowe liczenia ptaków na rzekach i jeziorach są prowadzone od lat 60. XX wieku na terenie całego kraju, choć regularne stały się od 1988 r.

Zimowe liczenie ptaków to jedna z wielu akcji ornitologicznych prowadzonych w Polsce, w tym również na terenie województwa wielkopolskiego, nakierowanych na monitorowanie populacji gatunków, które zostają w kraju w czasie zimy.

Liczenie ptaków jest prowadzone na początku stycznia na wybranych zbiornikach wodnych i na całym wielkopolskim odcinku Warty (przeszło 400 km). Badania są prowadzone od kilkudziesięciu lat w tych samych miejscach, co pozwala porównywać liczbę ptaków z poszczególnych lat: dotyczy to gatunków, zmian w populacjach poszczególnych gatunków oraz obserwacji różnych tendencji (wzrostu lub spadku populacji).

Najliczniejszymi gatunkami w Wielkopolsce – choć jest to tendencja zauważalna w całym

FOT. K. MACZKOWSKI
Podczas zimowego liczenia ptaków można spotkać też gatunki pojawiające się w regionie niezwykle rzadko. Takim przykładem jest choćby lodówka.

kraju – są kaczki krzyżówki, ale i nurogęsi, gągoły i czernice. Dzięki zimowemu liczeniu ptaków okazało się, że radykalnie zmniejszyła się populacja licznej niegdyś łyski – dotyczy to

tak okresu zimowego, jak i nurogęsi, gągoły i czernice.

Oprócz badania liczebności popularnych gatunków w tym okresie, w trakcie zimowego liczenia zdarzają się ciekawe

obserwacje gatunków, które można w regionie zobaczyć niezwykle rzadko. Są to ptaki, które w Polsce nie prowadzą lęgów, a można je zaobserwować jedynie zimą, albo też są pta-

kami, które w naszym kraju prowadzą lęgi, ale zimą powinny być w „ciepłych krajach”.

Zaobserwowano np. uhlę, lodówkę, ogorzałkę, helmiatkę, brodzieca samotnika, świstuna lub tabędzia krzykliwego. Dość ciekawym zjawiskiem odnotowanym w ostatnich latach jest pojawienie się czapli białej. Jeszcze w latach 80. XX wieku jej północny zasięg obejmował Węgry, obecnie występuje coraz liczniej w Polsce i tu prowadzi lęgi, ale też zostaje na zimę.

Każde liczenie ma swoją specyfikę: dotyczy to warunków pogodowych, skali złodowacenia jezior i rzek, co przekłada się na liczebność ptaków lub możliwość ich zaobserwowania.

Liczenie gatunków zimujących w Polsce stało się kilka lat temu elementem państwowego monitoringu środowiska.

KM

Pismo „Ekofakty” – wiosna 2015

Już wkrótce pojawi się kolejny numer wydawanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu kwartalnika „Ekofakty”.

W najnowszym wydaniu zaplanowano wiele interesujących materiałów, wśród nich między innymi rozmowę z Waldemarem Pawlakiem, byłym premierem rządu RP, o przyjętej przez Sejm ustawie o odnawialnych źródłach energii.

„Ponad 430 km kanalizacji wokół Puszczy Zielonka”, czyli artykuł o projekcie realizowanym w Wielkopolsce, który zaliczany jest do największych przedsięwzięć ekologicznych tego typu w kraju.

Kolejny tekst opisuje osobliwości przyrodnicze Wielkopolski. I odpowiada na pytanie: jak tereny przekształcone przez człowieka stają się atrakcją przyrodniczą?

Najnowszy numer wydawanych przez WFOŚiGW „Ekofaktów” dostępny będzie na początku kwietnia na stronie internetowej funduszu: www.wfosgw.poznan.pl.

MJ

Dyskusja o jeziorach

27 lutego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile odbyła się konferencja naukowa pn. „Koncepcja powstrzymania degradacji sieci hydrograficznej kompleksu jezior pilskich”.

Spotkanie zostało zorganizowane przez prezydenta Piły Piotra Głowskiego oraz Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu pod honorowym patronatem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Konferencja skierowana była do samorządowców, pracowników naukowych uczelni, studentów, organizacji pozarządowych, ale wzbudziła również zainteresowanie osób, którym bliskie są problemy ochrony środowiska.

Obecnie w Europie, w dziedzinie badań jezior, przeważają zdecydowanie badania koncentrujące się na ocenie ich jakości. W Polsce jest to również jedna z głównych dróg realizacji ramowej dyrektywy wodnej UE. Problem wielkości i zmienności zasobów wód jeziornych traktowany jest drugorzędnie, zwykle ogranicza się do rejestracji stanów wody. Tymczasem w Wielkopolsce, w XX wieku, liczba je-

zior zmniejszyła się o ponad 20 proc.

Obszar badań charakteryzuje się specyficznymi warunkami: niska średnia roczna wysokość opadów atmosferycznych, występowanie wieloletnich susz, lasy, których rozwój i zniszczenia (pożary, szkodniki) okresowo zmieniają drastycznie stosunki wodne, prowadząc do zmian w sieci hydrograficznej.

W ostatnich latach wystąpiły znaczne spadki zwierciadeł wód jezior pilskich. Zespół kierownictwem prof. Piotra Kowalczyka podjął badania nad tym problemem i zaproponował rozwiązania, które zaprezentowano na konferencji. To ważne, bo brak prawidłowej diagnozy powoduje zaniechanie działań lub, co gorsze, podjęcie nieprawidłowych, zwykle kosztownych przedsięwzięć, które mogą być przyczyną dalszej degradacji środowiska.

Należy też podkreślić praktyczny charakter prac pokazywanych na konferencji. Rekomendacje zespołu dotyczące niezbędnych dla poprawy stanu stosunków wodnych inwestycji w innych zlewniach jezior pilskich zostały już zrealizowane w praktyce.

PK

Zbadają środowisko w Wielkopolsce

Dzięki pieniądzą z poznańskiego WFOŚiGW Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu może przystąpić do drugiego etapu badania stanu środowiska w regionie.

20 lutego w Poznaniu przedstawiciele obu instytucji podpisali umowę na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Badania stanu środowiska w województwie wielkopolskim w latach 2014-2015, II etap”. Całkowita wartość przedsięwzięcia wynosi 2 mln zł, które w całości wyłoży Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Pieniądze przeznaczone zostaną m.in. na zakup wyposażenia laboratoryjnego, odczynników, materiałów biologicznych, naprawę aparatury i systemów pomiarowych, aktualizację systemu monitoringu poborników pyłu PM 10 i PM 2,5 oraz druk publikacji raportu o stanie środowiska w regionie.

2 mln zł to niejedyny pieniądź, które WIOŚ w Poznaniu pozyskał w ostatnim czasie. 9 lutego, również w siedzibie poznańskiego WFOŚiGW, podpisane zostało porozumienie w sprawie dofinansowania projektu pt. „Wsparcie techniczne

FOT. J. PACHOLCZAK

Przedstawiciele WFOŚiGW oraz WIOŚ w Poznaniu podpisali w lutym dwa dokumenty, dzięki którym kolejny raz pieniądze wspierają monitoring i ochronę wielkopolskiej przyrody.

WIOŚ w Poznaniu poprzez zakup pojazdów bezpośredniej dyspozycji zadaniowej”.

Przedsięwzięcie będzie współfinansowane z pieniędzy Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy efektywności działania przy zapobieganiu i likwidacji skutków poważnych awarii.

Zaplanowano zakup pojazdu tzw. bezpośredniej dyspozycji zadaniowej wraz z wyposażeniem pomocniczym oraz analizator pozwalający na wstępną identyfikację substancji, zainstalowany na stałe w tym pojeździe.

Całkowity koszt projektu przekracza 1,7 mln zł, a kwota dofinansowania z WRPO to aż 1,4 mln zł.

MJ

Pieniądze dla PJB

Do 31 marca trwa nabór wniosków dla państwowych jednostek budżetowych (PJB) ubiegających się o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Poznaniu na rok 2016.

Wzory wszystkich dokumentów, które należy złożyć w sekretariacie biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, znajdują się na stronie internetowej www.wfosgw.poznan.pl.

Przypomnijmy, że w zeszłorocznym konkursie do WFOŚiGW w Poznaniu wpłynęły 32 wnioski o dofinansowanie inwestycji. Po wnikliwej ocenie dotację przyznano na realizację 16 przedsięwzięć proekologicznych.

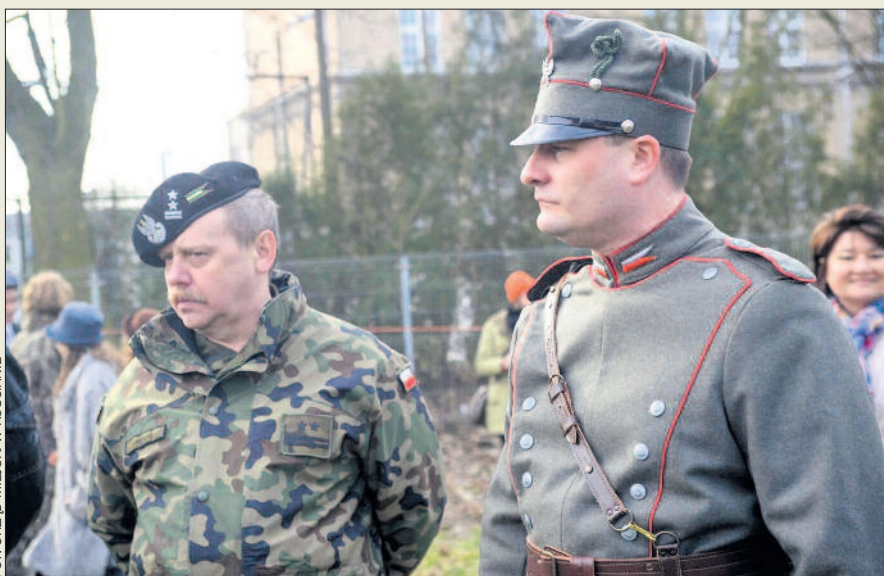
Większość otrzymanych przez beneficjentów pieniędzy została przeznaczona na termomodernizację budynków. Pozostałe projekty dotyczyły takich zadań, jak na przykład: inwentaryzacje przyrodnicze, monitoring, działania ochronne w rezerwach przyrody i na obszarach Natura 2000 oraz badania stanu środowiska w województwie wielkopolskim.

MJ

podpatrzone

FOT. URZĄD MIEJSKI W KOŚCIANIE

Przed miesiącem w tym miejscu opisaliśmy sceny z lutowej sesji sejmiku, kiedy to młodzi ludzie wręczali powołania do udziału w... powstańczym zryw. A konkretnie do gry miejskiej „Kryptonim Wolność”, upamiętniającej akcję kościańskich harcerzy z czasów Powstania Wielkopolskiego. Zmobilizować do powstańczego oddziału (i przyodziać w stosowny mundur) dał się tym razem przewodniczący sejmiku Krzysztof Paszyk (na zdjęciu z prawej). Jak czytamy, 21 lutego uczestnicy gry miejskiej prowadzeni byli przez miejsca związane z powstaniem i zdobywali punkty za wykonanie zadań. Nie wiemy co prawda, jak zapunktował przewodniczący, ale – sądząc po minie na zdjęciu – zakładamy, że do swoich powstańczych obowiązków podszedł z pełną powagą.

wyśledzone

FOT. 3X A. BOŃSKI

Pamiątkowe zdjęcie drugiej i przedostatniej drużyny samorządowej potyczki.

By nie gasić ducha w swojej ekipie, przewodniczący sejmikowej komisji Maciej Wituski próbował nadrobić miną.

Najnowszy transfer z miasta do województwa – Ryszard Grobelny bardzo się starał dobrze wypaść w nowych barwach.

usłyszane

Czyżbyśmy o czymś nie wiedzieli?

Rozpoczynając lutowe posiedzenie Komisji Budżetowej, jej przewodniczący Jan Grzesiek zagaił: – Mamy informację, że z zarządu województwa będzie obecny marszałek Grobelny...

Dopiero widząc mocno zdziwioną minę siedzącego obok byłego prezydenta Poznania i uśmiechy na twarzach innych radnych, skorygował: – To znaczy marszałek Grabowski.

przeczytane

Dopiero teraz odkryliśmy, że jedna z radnych pochwaliła się na stronie internetowej, iż uczestniczyła w przedpremierowym pokazie „Hiszpanki” zorganizowanym w... Teatrze Nowym w Poznaniu. Podobno to mocno zakręcony film, ale radna chyba nie mniej, bo inni na ten pokaz poszli do Teatru Polskiego.

monitorujemy radnych

>> Zbigniew Ajchler:

Zapatrzony w Hansa Klossa

FYS. M. GRELA

- >> **Jestem radnym, bo...** zaufało mi bardzo wielu ludzi, oddając swój głos w wyborach właśnie na mnie; bo lubię dzielić się swoim doświadczeniem i zarażać swoją pasją innych.
- >> **Gdy po raz pierwszy zasiadłem w sejmikowych ławach...** jako młody człowiek (upłynęło już od tego czasu ponad 20 lat) byłem pełen pozytywnej energii, zapału, chęci i szybko chciałem zmienić otaczający nas świat.
- >> **W samorządzie najchętniej zmieniałbym...** ordynację wyborczą (m.in. zniósłbym progi wyborcze). Zwiększyłbym kompetencje samorządów, wprowadził większą możliwość stanowienia prawa lokalnego. Potrzebna jest też po 20 latach reforma administracyjna Polski, zmierzająca do koncentracji potencjałów ekonomicznych (większe gminy, powiaty, także niektóre województwa).
- >> **Kiedy wracam z sesji sejmiku...** szybko skupiam się na pracy zawodowej. Kiedy jest trochę luźniej, robię to, co lubię: gram w tenisa stołowego, ziemnego, biegam.
- >> **Gdy słyszę „autorytet”, myślę...** żeby skupić się maksymalnie, aby zapamiętać jak najwięcej informacji.
- >> **Mój ulubiony bohater to...** ze świata filmu Hans Kloss grany przez Stanisława Mikulskiego oraz niezniszczalne postaci kreowane przez Stevena Seagala.
- >> **Słowo, które najlepiej opisuje mój charakter, to...** „wrażliwy”. To opinia najdroższej mi osoby.
- >> **Największym zaskoczeniem dla mnie był ostatnio...** błyskawiczny wzrost kursu franka szwajcarskiego.
- >> **Gdybym mógł cofnąć czas...** to mogłoby być bardzo ciekawe! Może kiedyś pojawi się taka możliwość?
- >> **Moje największe marzenie to...** żyć w poczuciu spełnienia, z najdroższą mi osobą, być wrażliwym na drugiego człowieka, móc cieszyć się z sukcesów dzieci i wnuków.
- >> **Nigdy nie mógłbym...** nic nie robić, leżeć w słońcu i myśleć o „niebieskich migdałach”.
- >> **Przepadam za...** towarzystwem z dobrym humorem.
- >> **Nie znoszę, gdy...** ktoś wulgarnie, chamsko się zachowuje.
- >> **Gdy jestem głodny...** myślę, że trzeba by już coś zjeść – bardzo często jest to jogurt, jabłko, pomarańcza.

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031
Rada Programowa: Zbigniew Hoffmann, Krzysztof Grabowski, Krzysztof Paszyk, Tatiana Sokołowska, Waldemar Witkowski, Maciej Wituski
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, budynek B, pokój 223, tel. 61 62-67-036, fax 61 62-67-048, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.

Następny numer „Monitora Wielkopolskiego” ukaże się 10 kwietnia.

>> Zbigniew Ajchler
>> ur. 21 listopada 1955 r., Szamotuły
>> prezes RSP w Izdebnie i Lubosinie
>> wybrany z listy PO, w okręgu nr 2
>> 13.563 głosy